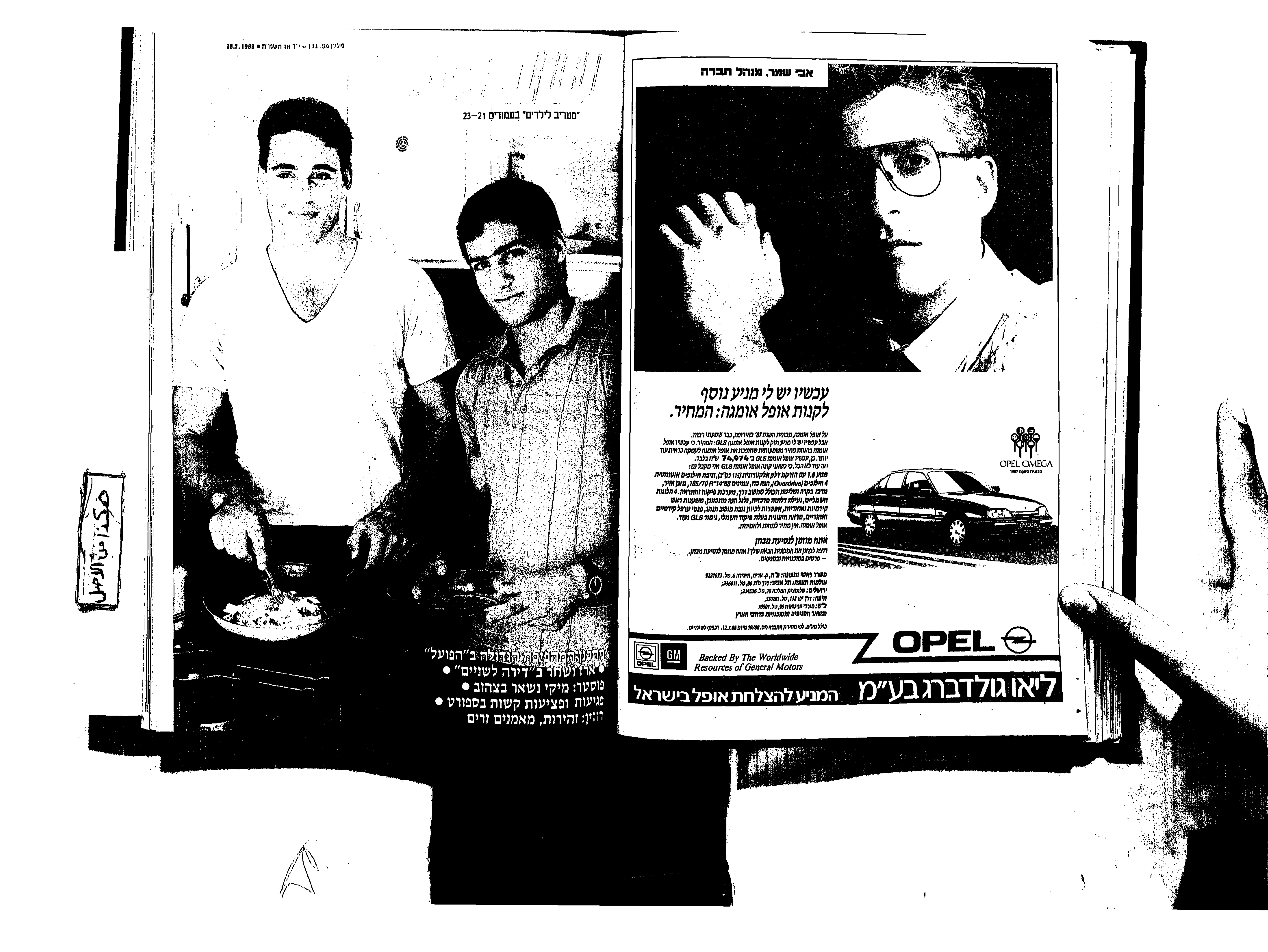
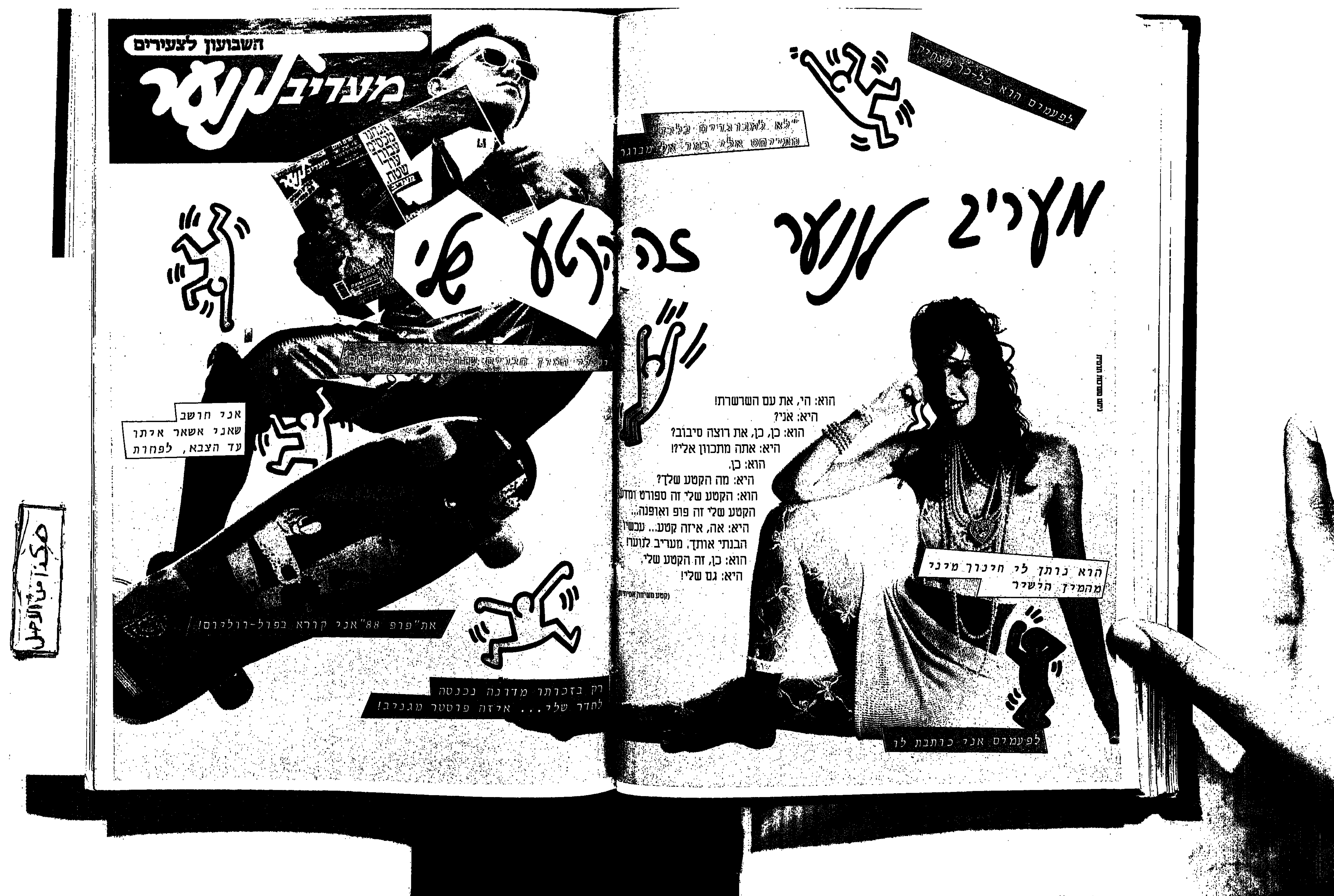
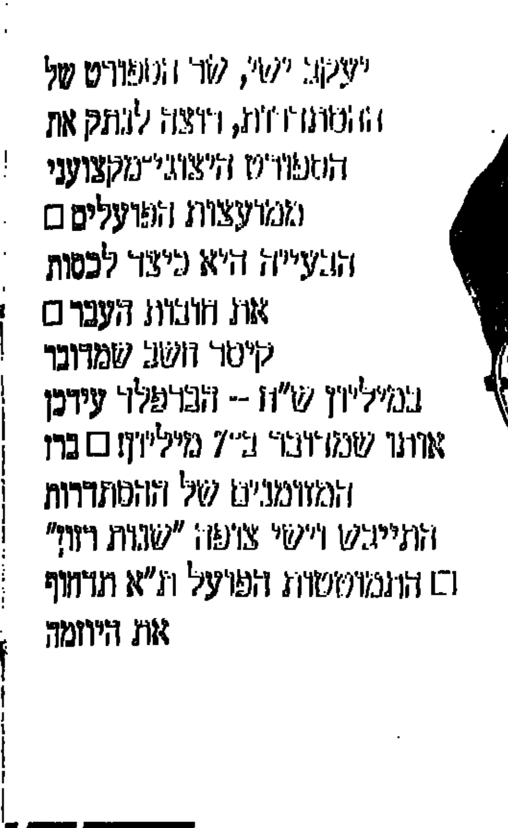

גיליון מס. 133 • י"ד אב תשמ"ח • 28.7.1988
"מעריב לילדים" בעמודים 21–23
• ארז ושחר ב"דירה לשניים" •
פוסטר: מיקי נשאר בצהוב •
פגיעות ופציעות קשות בספורט •
רוזין: זהירות, מאמנים זרים
אבי שמר, מנהל חברה
עכשיו יש לי מניע נוסף
לקנות אופל אומגה: המחיר.
על אופל אומגה, מכונית השנה 87' באירופה, כבר שמעתי רבות.
אבל עכשיו יש לי מניע חזק לקנות אופל אומגה GLS: המחיר. כי עכשיו אופל אומגה בהנחת מחיר משמעותית שהופכת את אופל אומגה לעסקה כדאית עוד יותר. כן, עכשיו אופל אומגה GLS ב־ 74,974 ש"ח בלבד.
וזה עוד לא הכל. כי כשאני קונה אופל אומגה GLS אני מקבל גם:
מנוע 1.8 עם הזרקת דלק אלקטרונית (115 כס"ב), תיבת הילוכים אוטומטית 4 הילוכים (Overdrive), הגה כח, צמיגים 88"-14"R 185/70, מזגן אויר, מרכז בקרה ושליטה הכולל מחשב דרך, מערכת פיקוח והתראה. 4 חלונות חשמליים, נעילת דלתות מרכזית, גלגל הגה מתכוונן, משענות ראש קידמיות ואחוריות, אפשרות לכיוון גובה מושב הנהג, פנסי ערפל קידמיים ואחוריים, מראה חיצונית בעלת פיקוד חשמלי, גימור GLS ועוד.
אופל אומגה. אין מחיר לנוחות ולאמינות.
אתה מוזמן לנסיעת מבחן
רוצה לבחון את המכונית הבאה שלך? אתה מוזמן לנסיעת מבחן.
— פרטים בסוכנויות ובסניפים.
משרד ראשי ותצוגה: פ"ת, ק. אריה, היצירה 6, טל. 9231873
אולמות תצוגה: תל אביב: דרך פ"ת 86, טל. 336911;
ירושלים: שלומציון המלכה 15, טל. 234536;
חיפה: דרך יפו 132, טל. 530281,
ב"ש: מורדי הגיטאות 96, טל. 70507
ובשאר הסניפים והסוכנויות ברחבי הארץ
כולל מע"מ. לפי מחירון החברה מס. 19/88 מיום 12.7.88. וכפוף לשינויים.
OPEL OMEGA
OPEL
Backed By The Worldwide
Resources of General Motors
GM
ליאו גולדברג בע"מ
המניע להצלחת אופל בישראל

השבועון לצעירים
מעריב לנוער
מעריב לנוער זה הקטע שלי
לפעמים הוא כל-כך מצחיק
אני חושב
שאני אשאר איתו
עד הצבא, לפחות
הוא: הי, את עם השרשרת!
היא: אני?
הוא: כן, כן, את רוצה סיבוב?
היא: אתה מתכוון אלי?!
הוא: כן.
היא: מה הקטע שלך?
הוא: הקטע שלי זה ספורט ומדע
הקטע שלי זה פופ ואופנה...
היא: אה, איזה קטע... עכשיו
הבנתי אותך. מעריב לנוער!
הוא: כן, זה הקטע שלי.
היא: גם שלי!
את "פרפ 88" אני קורא בפול-רוליים!
רק בזכרתו מדרנה נכנסה
לחדר שלי... איזה פרסטר מגניב!
לפעמים אני כותבת לו

מתכנן המהפכה

יעקב ישי, שר הספורט של ההסתדרות, רוצה לנתק את הספורט היצוגי־מקצועני ממועצות הפועלים □ הבעייה היא כיצד לכסות את חובות העבר □ קיסר חושב שמדובר במיליון ש"ח – הברפלד עידכן אותו שמדובר ב־7 מיליון □ ברז המזומנים של ההסתדרות התייבש וישי צופה "שנות רזון" □ התמוטטות הפועל ת"א תדחוף את היוזמה

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות. הצעה מהפכנית

משה גורלי

שלב השאלה הזהה בכל ראיון עתונאי או כתבת־פרופיל, הוא פירוט ההעדפות והאהדות של נשוא הסיפור. ליעקב ישי אין היסוס כשהוא נדרש להערפותיו הספורטיביות: "נורא, נורא, נורא מחבב ספורט במקומות עבודה, ספורט עממי וספורט בבתי ספר לילדים ונוער".

משפט זה, הוא המפתח להבנת דרכו ומניעיו של החבר ישי במשבר הפוקד עתה את "הפועל".

יעקב ישי הוא יו"ר האגף לסטודנטים, צעירים, נוער וספורט בהסתדרות. בתרגום חופשי: מחזיק "תיק הספורט". אם תרצו: שר הספורט – האחראי המיניסטריאלי – על התאגדות הפועל.

ההתלבטות המסורתית של הפועל, בין ספורט עממי לספורט יצוגי, תובעת בימים כואבים אלה הכרעה. התמוטטותה הכספית של הפועל ת"א, חשפה את ערוותה של השיטה כולה. הפעם, בניגוד לעבר, לא נימצא עלה התאנה, בדמות מזומני ההסתדרות, לכיסוי הערווה והחובות.

גרעון בן־ישראל, בישיבת הוועדה המרכזת שדנה בגורל הפועל ת"א: "הבעיה היא שבכל העניין הזה השתררה איזושהי אווירה של: הברון ישלם. על חשבון הברון! ואנשים, שכאשר מדובר בחייהם הפרטיים לא היו מעלים על דעתם לעשות דברים כאלה, מרשים לעצמם, במין הפקרות וקלות ראש כזאת, להיכנס להתחייבויות, מתוך ידיעה שהברון ישלם. והגיעו הדברים לידי כך, שהפועל ת"א לא היתה מסוגלת להתגבר על שיפוץ המועדון בכפר שלם, מועדון שמשרת 50 אלף תושבים, כאשר היה מדובר על סכומים לא גדולים, אבל בו בזמן חתמו על חוזה עם שחקן, בסכום של 100–110 אלף דולר".

אין ספק שבהתלבטות זו, בין השחקן לבין כפר שלם, מעדיף החבר ישי את כפר־שלם. הספורט היצוגי הוא לדידו מקור כל הצרות: "הפועל ת"א לקחה את האליפות בכדורגל, אבל מה שהציבור זוכר ויזכור זה את הביזיונות שבאו אחר־כך". ישי כופר בדיווידנד האלקטוראלי של הספורט הייצוגי: "בירושלים הקבוצה המובילה והפופולארית היא בית"ר, אז מישהו הצליח לסכן את טדי קולק? הפועל ת"א זכתה באליפות, אז מישהו שיפר את סיכוייו נגד צ'יץ'? – שטויות! אני לא רואה את עשרות אלפי האוהדים. מה שראיתי, זה פחות מ־20 איש שבאו להפגין מול בית־ברנר".

ולסיום, גם המרכיב האידיאולוגי הקהה והמתוק זוכה מפיו לתיאור צבעוני תרתי משמע: "כאשר אתה מוצא ששלושה שחורים מתחרים מול שלושה שחורים, אין שום משמעות לעובדה, שהשחורים האלה מתחרים כחלק מערכת שמכונה בעיתונות 'האדומים' והאחרים מתחרים כ'צהובים'. יש לזה משמעות של איזושהי פסיכוזה שהתיקשורת נותנת לה הרבה אויר כדי להחזיק איזה דבר שחשוב לה וחשוב אולי לקהל הישראלי. אבל אנו כהסתדרות, לאט לאט, מאבדים את הכיוון".

זרים – זה לא הסתדרותי

את הכיוון ההסתדרותי חשוב לישי לשמור. הוא גאה בהחלטה שהעביר באחרונה, לפיה מותר לו לעכב כל החלטה של מוסדות הפועל, הנוגדת את אופייה של ההסתדרות. עד עכשו היה מרכז "הפועל" ריבוני – ומהיום כפופות החלטותיו לערכי תנועת העבודה. זרים בכדורגל, למשל, מנוגדים לאופייה של ההסתדרות, גורס החבר ישי.

אבל את המהלך החשוב באמת רואה ישי בניתוק הספורט היצוגי ממועצות הפועלים. דווקא ראגתו המופגנת לציפור נפשו, הספורט העממי, מניעה מטיוואציה זו. הספורט "היצוגי", או מוטב לכנותו "המקצוענ", מכביר על מועצות הפועלים, שנכשלו כליל בניהולו, כורעות תדיר תחת עול החובות שיצרו או ירשו – ואינן מצליחות להתפנות ליעודן האמיתי, קידום הספורט העממי.

לפני שנתיים גיבשו ישי ובן־ישראל את תוכנית הניתוק וגייסו למענה את תמיכתם של שלושת מזכירי מועצות הפועלים הגדולות: תדי קאופמן (ת"א), ניסן הרפז (ירושלים) ומשה ורטמן (חיפה). בחיפה, חשוב להזכיר, כבר הפקידו את קבוצת הכדורסל בידי איש עסקים וגם קאופמן היה פולט אנחת רווחה גדולה, ברגע שהיה נפטר מהאחריות לשתי "ספינות הרגל" של הפועל, הנוטות לטבוע תחת מטען החובות העודף שהעמיס עליהן הקברניט אלי מילר (מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א).

הבריחה מהאחריות

קאופמן שמימיו לא שמע והתעניין בהאווי לאסוף או ביהודה עמר, מצא עצמו לפתע מול שוקת שבורה והאשמות מדוע איפשר את תעלולי מילר.

חיים הברפלד, בישיבת הוועדה המרכזת: "קאופמן לא צריך היה לאפשר לו לחתום על איזשהו מסמך בענין זה (החוזים המנוגדים לתקנון – מ.ג.), בלי שהוא, תדי, חותם את החתימה השניה שלו, על אותו מסמך. כי אחרת זו בריחה".

אולם, הענין לא פשוט. כדי להצליח, יש לגבש תוכנית שתתווה לא רק את דרך הניהול העתידי של הספורט היצוגי־מקצועני, אלא תמצא דרך להתמודד עם חובות העבר. לאחר גיבוש התכנית, יש לגייס את העוצמות הפוליטיות שיגלגלו אותה קדימה. בענין זה, משוכנע ישי, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, איתו.

עיקרי התכנית הן: יוקם מינהל מרכזי במרכז הפועל, המורכב מאנשי מקצוע, שתפקידו יהיה להעביר את ניהול הקבוצות לעמותות שינהלו את הקבוצות. בהנהלות העמותות לא יכהנו עובדי מועצת הפועלים, אלא אנשי מקצוע בעלי ידע וניסיון מוכחים בתחומי הניהול, הכלכלה, ראיית החשבון ותיפקוד במסגרת החוק. תקציב העמותה יהיה עצמאי ובלתי תלוי במועצת הפועלים, זולת ההקצאה הקבועה בתקציב המועצה. המועצה לא תערוב לעמותה, לא במישרין ולא בעקיפין.

שיעבוד כספים

עד כאן החלק הקל. הקטע הקשה יותר הוא טיפול בחובות העבר. בהסתדרות נחושים שלא להעביר אגורה מכספי המס האחיד לכיסוי גרעונות הפועל. נקודה זו, הבהירו קיסר וישי, חד־משמעית למזכ"ל הפועל יצחק אופק. כור, אליאנס, קופת חולים ועוד מוסדות מפוארים, תקועים בבוץ לא פחות מחלוצי הפאר שבתאי לוי וגילי לנדאו, שצרים על בית־ברנר כדי לגבות את עשרות אלפי הדולרים שהובטחו להם. לא אליהם מכוונת העורה ההרדית של המשק ההסתדרותי.

הצעת ישי היא, איפוא: "שיעבוד הכספים המגיעים לאגודות ממועצת ההימורים, לצורך תשלום החובות. צעד זה יגרום לאגודות להסתפק בהכנסות הריאליות שיהיו להן בתקופת החזר החובות – דהיינו הכנסות, תרומות וספונסרים". המשמעות, לדברי ישי, היא "תקופת רזון", שניתן לתרגמה במונחי ליגה לקבוצות אפורות במקרה הטוב – או הפועל ר"ג, כדורסל, במקרה הרע.

ישי לא מסכים: "אם לא נשלם, אתה חושב שמכבי ת"א וביתר יקנו את כל השחקנים בארץ? וחוץ מזה, הברירה השניה היא לא להתקיים כלל, אז מה עדיף?"

וכמה זמן תימשך תקופת הרזון. להלן קטע נוסף מישיבת הוועדה המרכזת:

קיסר: "החבר ישי מציע לקחת הלוואה להפועל ת"א ולשעבד את הכספים המגיעים לה ממועצת ההימורים, בערבות להחזר ההלוואה. אני לא יודע באיזה היקפים (היקף כספים) מדובר. אני מניח שמדובר במיליון ש"ח מינימום".

הברפלד: "הבעיה הכוללת היא בסכום של 7 מיליון".

קיסר: "אם מדובר ב־7 מיליון, יהיה שעבוד הכספים עד סוף הדורות"! ■

ישי: "האם שרת הבריאות צריכה להיות חולה, או שר החינוך – גננת"

הנסיעות לחו"ל יצאו לו מהאף

יעקב ישי, חבר מושב ינוב, בן 43, יליד תוניס, הוא שר הספורט של ההסתדרות. לא סבור שנחוץ קשר לספורט כדי למלא את התפקיד: "כמו ששרת הבריאות לא צריכה להיות חולה ושר החינוך לא צריך להיות גננת".

נבחר בידי תנועת המושבים, כנציגה בוועדה המרכזת. לפני כן עסק בתפקידי הדרכה וגאה במיוחד על תרומתו להקמת הכפרים הקהילתיים.

את הזיקה בינו למזכ"ל הפועל יצחק אופק, ניתן להגדיר כיחס בין שר בטחון לרמטכ"ל. ישי הוא עסקן שרואה עצמו חף מתאוות הכיבודים הגרגרנית, המאפיינת את בני מינו. למשל, איננו עושה את תפקידו קרדום לחפור בו אין סוף נסיעות לחו"ל. הוא מגנה את התופעה, בלי להזכיר שמות: "יצאו לי מהאף כל הנסיעות לחו"ל, שמשפיעות ויוצרות את התדמית הירודה של העסקנים".

אומר שהוא מתכוון לעניין העקרוני – ולא למזכ"ל הפועל, אופק: "רציתי להעביר החלטה להגביל קדנציית מזכ"ל הפועל. בינתיים, אני מרגיש בינתיים, לא הצלחתי. אך אפעל בכיוון".

ישי שהוא גם יו"ר הוועדה לספורט לעם, מכיר בחשיבותו המופלגת של הספורט העממי, ומרגיש את הנזק שגורם הספורט היצוגי־מקצועני לתיפקודן של מועצות הפועלים בהגשמת קידומו של הספורט העממי.

אולי זה מקור האמביציה ליוזמתו לנתק את הספורט המקצועני ממועצות הפועלים. נדמה שכולם ירוויחו מזה, במיוחד הספורט שאולי יזכה סוף סוף לניהול מקצועני, כלכלי.

שבועספורט

מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

ארז לולו ושחר בראל, מטגנים חביתה, בדירה־לשניים, שבה הם מתגוררים יחד. זה שייך לבגרות, לעצמאות (צילם: עודד מולשטיין)

מה בגליון

שיחות עם "מר כדורסל"

משה לרר

זהירות, מאמנים זרים !

כל אחד מדבר היום על החוזה השמן שהיה לויינקרנץ בהפועל ת"א. רק מעטים מתייחסים גם למשמעות שלו, מעל ומעבר לסכום האגדי.

מדובר אמנם בהעלאת רמת השכר המקובלת, וזה טוב למספר מאמנים ישראליים, אך מצד שני אנו לא מספיק ערים לתנועה, גוברת והולכת לדעתי, של התחמת מאמנים זרים בכדורסל הישראלי. יהיו כאלה שיאמרו שבסכומים שהמאמנים הישראלים דורשים, כדאי יותר להביא מאמנים מהחוץ, בלי מס ערך מוסף, בלי מס הכנסה, בלי כאב ראש.

אני יודע שבצרפת או באיטליה, חייב מאמן זר לקבל אישור מצד אירגון המאמנים המקומי כדי לעבוד בקבוצה. בארץ זה לא קיים. מי שרוצה – מאמן. אני משוכנע שלא ירחק היום והעסקתם של מאמנים זרים בארץ – תפגע במאמנים שלנו.

כבר עכשיו מאומנת הפועל חולון בידי אמריקני והפועל ירושלים בידי יוגוסלאווי. בקיץ הזה ניהלו לפחות שתי אגודות נוספות משא ומתן עם מאמנים זרים. היו אלה מכבי והפועל ת"א.

יוצא שיש לנו כאן שוק פתוח למאמנים, וכמו ששחקנים זרים תפסו את העסק שבאן, בארץ, אפשר להשתכר יפה, כך תפשוט גם השמועה בקרב מאמנים באירופה.

חובה על אירגון המאמנים הישראלי לעמוד על המשמר בנקודה זו. כי אם לא – יפסידו רבים את מקום העבודה שלהם. צריכים להבין כי בפשיטות הרגל של הקבוצות בשנים האחרונות, לא שיחקו משכורות המאמנים תפקיד ראשי. היו אלה סכומים מזעריים ביחס למשכורות השמנות של השחקנים. ובכל זאת – היו תמיד כאלה שטיפסו בראש וראשונה על המאמנים.

ואני אומר: אם כבר מטפסים על המאמנים שלנו, לפחות שישלמו טוב.

פארוק קולנוביץ'. יוגוסלאווי בירושלים.

מאמן מדבר

קצת הרבה באיחור, מטרידה את יהושע רוזין בעיית המאמנים, השכר, האירגון ועוד. הוא מקדיש את כל השיחה השבועית לנושא המאמנים. בעוד כמה שנים, כאשר לא רק הליגה שלנו תהיה אמריקנית, אלא גם המאמנים הזרים יציפו אותה – אפשר יהיה להיזכר בדבריו של יהושע, על הסכנה האורבת למאמנים שלנו מפניהם של המאמנים הזרים.

משה לרר

100 אלף דולאר למאמן? – חכם מי שלוקח; טיפש מי שנותן

יהושע, הסכומים הפאנטאסטיים שפורסמו באחרונה (למעלה מ־100 אלף דולאר למשה ויינקרנץ בהפועל ת"א; כ־60 אלף לאותו מאמן במכבי ראשון־לציון, אותה ראשון שאתה העלית לליגה הלאומית) עושים לך משהו ?

– בשיח מאמנים שהתקיים לא מכבר בוינגייט, התפרצו כלפי מאמנים צעירים ובפיהם טענה: "אתה חינכת והדרכת אותנו כל השנים שהדבר הראשון, החשוב, הוא בניית קבוצה, התאמת שחקנים. החלק השני, שנקרא שכר, משני".

מתברר שאכן בא מאמן, דורש סכומים גבוהים ומקבל. ועל כך אני אומר: כל הכבוד לו. חכם מי שמעז לדרוש ולקבל סכומים כאלה. נשאלת השאלה אם אלה הנותנים ומאשרים סכומי עתק כאלה, אם גם הם חכמים, או שמא הם הטפשים?

"כל אלה מלמדים אותנו" – המשיכו המאמנים הצעירים להטיח בי – "שהשיטה, או הדרך שבה הלכת עד היום, אינה נכונה".

המאמנים הצעירים הוסיפו כי הם נשואים, בעלי משפחות, וחובה עליהם לדאוג למשפחותיהם.

"קח שחקן", הם אומרים, "שבשנה שעברה קיבל בקושי 8000 דולר והנה השנה ביקש – וקיבל – 30 אלף !. למה 30 אלף ? – הוא התקדם, גילה יכולת טובה, ולכן קיבל. מי קידם אותו ? – אני ! אני כמאמן עשיתי עבודה קשה. הוא הצליח לקבל יותר כסף, אני לא. למה ?"

הדובר היה לא אחר מאשר אפי בירנבוים, מאמן מכבי רמת־גן ואחד המאמנים הצעירים היותר מצליחים שלנו. הוא היה בא כוחם של הצעירים בשיח הזה.

מול הסכומים הגבוהים שמצליח לקבל שחקן־זה או אחר, נשאר המאמן תמיד מאחור. לא כולם ויינקרנץ. יש כאלה שמקבלים 1000 שקל לחודש, 12 אלף לשנה.

שקל או דולר, יהושע ?, יש הבדל.

– אני לא יודע בדיוק שקל או דולר. אלף דולר יותר או פחות, מה זה כבר חשוב. אבל זו היתה הנורמה.

המאמנים הצעירים למדו, כנראה, לקח מפרשת ויינקרנץ. "בסדר", הם אומרים, "לא 60, לא 50, לא 40, אבל 30 אלף אני שווה ?"

זה מה שהם אומרים ומנסים לשכנע אותי שהם צודקים.

וינפרי. מכבי ניצח את כולם

קח את חוק וינפרי. קארל וינפרי שיחק בגליל. עוד לפני שעזב, דאגו בגליל ובהפועל להכין חוק, לפיו לא יכול שחקן זר לעבור לקבוצה ישראלית אחרת. ככה נולד חוק וינפרי, שנועד, בעיקרו, להילחם במכבי ת"א. היתה שמועה שהם רוצים אותו.

מהחוק הזה סובלים וסבלו הרבה. קא את רלף סימפסון ששיחק בבית"ר ת"א בעונה שעברה. שחקן יוצא מהכלל שבוודאי היה מוצא לו כאן תעסוקה בקבוצה אחרת אלמלא החוק.

או מייק לארגי. שחקן מצטיין, רציני. קבוצות רבות היו שמחות שישחק כאן בשורותיהן. אבל לא. חוק וינפרי – ולארגי באירופה. אולי הוא עוד יחזור.

מה יוצא מהחוקים הללו שאיגוד הכדורסל והפועל מחוקקים אותם? –

שום דבר ממשי פרט לנזק. את מכבי ת"א, שנגדה הוצאו כל החוקים, לא הצליחו עד כה להכות. עובדה: מכבי זכתה בכל האליפויות, למרות החוקים שנועדו להצר את צעדיה.

בהפועל לא הבינו שמי שרוצה להתמודד עם מכבי – חייב לדעת ששם המשחק הוא כסף, שהדבר יעלה לו הון תועפות. בהפועל ת"א ניסו, אבל שברו את הראש. להפועל ת"א אין את ההתמדה המאפיינת את מכבי. יש שם אנשים טובים, העובדים שנה שנתיים, מתייאשים ופורשים. אחר־כך באים אחרים ומתחילים את כל העסק מחדש. ככה אי אפשר לבנות קבוצה.

אם היו עובדים בהפועל ת"א ברצינות חמש שנים רצופות – הם היו מגיעים למשהו. צריכים להבין שכדורסל והצלחה בכדורסל, זה עניין של סבלנות. למי שאין סבלנות – שיחליף מקצוע. גם מכבי לא נבנתה ביום אחד.

קארל וינפרי.

בלי תקנון, פתוח לשנה

אני משלם בין 15 ל־20 אלף, מקסימום 25. מי שרוצה לשחק – בבקשה. מי שלא רוצה – שילך הביתה. אני רוצה לראות את המתאזרחים שלנו, אלה שמבקשים 60 אלף תמורת שום דבר ? אני רוצה לראות איך הם יסתדרו כאשר יתברר להם שהם בלי עבודה.

יהושע, במלים אחרות אתה אומר לשבור את תקנון התשלומים ?

– הצחקת אותי. איזה תקנון תשלומים. עזוב את התקנון. יש לפתוח את העסק ולתת לו לחיות.

תמיד תהיה קבוצה אחת שתציע 70 ואילו השניה רק 25, זה נקרא שוק פתוח והוגן ?

– מי שרוצה לתת 70 אלף, שיתן וישבור את הראש ! הפועל ת"א שברה. היא לא הבינה שמול מכבי אי אפשר להתמודד בסכומים, ושהיא לא יכולה לשלם למרסר את מה שמכבי הציעה לו. וזה לא רק הפועל ת"א. יש עוד כמה קבוצות שלא יכלו לעמוד בתשלומים.

אני לא רוצה להזכיר שמות של כמה מתאזרחים, הדורשים כיום סכומים גבוהים.

אתה לא רוצה, אבל לי מותר ?

– כן.

אתה מתכוון לטרי פייר, גרג קורנליוס ?

– אתה אמרת.

אז מי אומר שאני לא יכול להביא שחקן ב־15 עד 20 אלף שיהיה טוב יותר מאלה שהזכרת ?

מה שאני אומר לאיגוד הכדורסל הוא זה: פיתחו את הליגה למשך שנה, ללא הגבלות. מכבי ת"א ממילא כבר זכתה באליפות. הליגה שלה תהיה השנה באירופה, לא כאן. לכל האחרות – תנו צ'אנס.

אתה רוצה רק 15, מה לא בסדר אתך ?...

משה וינקרנץ.

אני לא רוצה שיפרשו אותי שלא כהלכה ושיסיקו מסקנות שעיני צרה בידידי הצעיר מוישל'ה ויינקרנץ. עיני לא צרה בו. במידה מסויימת חייבים כל המאמנים גם להודות לו, כי החוזה שלו עם הפועל ת"א פקח לכולם את העינים, אך מה מוסר ההשכל מהחוזה שלו עם הפועל ?

בא מאמן לקבוצה, דורש סכומי עתק, מצליח לקבל בלי להניד עפעף. משרה אמנם אווירה נינוחה בקבוצה, אך לתכל'ס, כלומר לאליפות הליגה או לזכייה בגביע – אינו מגיע.

בא מאמן אחר, לקבוצה אחרת, דורש 15 אלף ומתחילים להתווכח אתו.

זה יותר מדי. רוצים להוריד ל־12, אפילו פחות.

אך יהיה גם מי שישאל: 'אם אתה מאמן כל כך טוב למה אתה רוצה רק 15 ? מה לא בסדר אתך ? – הנה ההוא דרש 40 וקיבל, ואילו אתה רוצה רק 15. מה לא בסדר אתך?'

ובאמת, מה לא בסדר עם אחד שמבקש רק 15 אלף לעונה ?

קח אותי ב־8000

ככה הוא אמר לי כשהיכרנו בפעם הראשונה. קח אותי ב־8000 דולר. והאמינו לי – יוליוס היה שחקן הרבה יותר טוב מרבים אחרים.

ג'וליוס. ג'וליוס ויין אתה מתכוון ?

– כן.

ג'וליוס ויין, אמריקני, שחור, חביב הקהל בארץ (באימונים ובהופעות ראווה) אך לכלל הופעה בקבוצה לאומית לא הגיע. בעבודתו, כפקיד דואר בשגרירות ארה"ב, יכול היה לשחק במעמד של זר. רבים חשבו כי חבל "לבזבז" עליו כרטיס של שחקן זר.

בארה"ב יש הרבה כאלה. כמו חול. כאן בארץ הוא רצה ממני רק 8000 דולאר.

אז במקומו יש לנו כאלה שלא מגיעים לרמה שלו אבל מבקשים 50–60 אלף.

לא רק מבקשים. גם מקבלים.

ג'וליוס ויין

מיקי

רק טור צד קטן לסיום הקריירה שלך במכבי ת"א – בלי ספק מגיע לך הרבה יותר. אך מה לעשות וכולם כבר כתבו כל מה שאפשר לכתוב.

חשבתי מה בכל זאת אפשר לכתוב על בחור שעוזב את מכבי ת"א ועובר לרישון?

שהוא השתגע?

שהכסף משגע אותו?

שהוא כל כך אוהב את המשחק עד שאינו יכול לפרוש?

או שמא הישקה אותו מישהו ביין מן היקב.

לא מזה ולא מזה.

מיקי לא השתגע.

אנחנו פשוט לא מבינים אותו.

★ ★ ★

מיקי, זרוק את השורות הללו, שהופיעו עד כה. הן לא מוצאות חן בעיני.

★ ★ ★

אנסה משהו אחר, כמו, למשל...

קראתי בעתון (ואומרים שאם "כתוב בעתון" – זה תמיד נכון) שדחית הצעה לארגן לך שנת פרידה במכבי ת"א בנוסח הסיבוב שערך ד"ר ג'יי כאשר החליט לפרוש מהסיקסרס.

כאיש האמון על יחסי ציבור, היית צריך להבין שסיבוב כזה יתן לך לא פחות מאותה הכנסה שנתית צפוייה. ליוקרה שלך זה בוודאי יוסיף יותר, אבל אם אתה טוען שבסיפור של היוקרה כבר היית – ייתכן שהצדק אתך.

★ ★ ★

מיקי, גם השורות הללו לא כל כך מוצאות חן בעיני. מחק.

★ ★ ★

עיניך הרואות מיקי, לא הולך לי אתך. אני לא יכול לכתוב משהו רציני על הפרישה שלך ממכבי ת"א. האותיות פשוט לא נדבקות למלים; המלים לא הופכות למשפטים.

נוצר חלל בין הרצון שלי לכתוב כמה מלים של פרידה ממוסד – שאתה היית חלק בלתי נפרד ממנו במשך שנים כה רבות – לבין הכתיבה עצמה.

במלים אחרות: קשה לי לכתוב, באותה מידה שלך היה קשה להיפרד ממכבי ת"א. ומי שנד עכשיו בראשו – שיבוסם לו.

★ ★ ★

ובכל זאת, כמה מלים צריך לכתוב, שישאר משהו זמני בארכיון.

אני לא נפרד ממך מיקי, כי בסך הכל עוד לא הסתיימו החגיגות. אולי הן רק מתחילות. את תקופת המשחק שלך ברישון לא יזכרו רבים, כפי שלא זוכרים היום שאברהם שניאור שיחק קצת בהפועל מסדה, תני כהן־מינץ באליצור ת"א ושייע גלזר בבית"ר ותיקים נתניה.

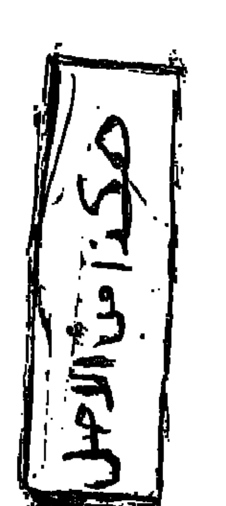
אלה שטוענים כי צריך היית לסיים את הקריירה שלך במכבי ת"א – אולי צודקים, אבל הם לא כל כך מבינים במיקי.

הם לא מבינים שאתה עוד תחזור למכבי ת"א בגדול. למשחק פרידה בדרג מקומי; ואחר־כך יבוא המשחק היותר גדול, זה של נבחרת אירופה שתבוא להיפרד ממך. ומי יודע, אולי יהיה שלום וסשה גומלסקי וסרגיי בלוב יבואו אף הם להצדיע לך.

אני סומך עליך מיקי.

ועד אז, אני מאחל לך חופשה נעימה. חופשה שאתה זקוק לה אחרי המאמצים שהשקעת בבחירת קבוצתך לעונה הקרובה.

עוד ניפגש.

דירה לשניים

שחר בראל וארז לולו, כדורגלני מכבי ת"א, מתגוררים יחד בדירת שניים־וחצי חדר ■ "הגענו למסקנה שחלק מההתבגרות זו יציאה לעצמאות, לגור הרחק מההורים" ■ ארז אחראי על שטיפת הכלים, שחר על ניקיון הריצפה ■ "החברה שלי כבר הודיעה שעד שלא יהיה כאן נקי, היא לא מגיעה", מאיים ארז על חברו... ■ אין הילולות, יש הרבה מוסיקה ופרטיות ■ ארז למד השנה ספרות והסטוריה באוניברסיטה; שחר, הקייץ, בעסקי מסעדות ■ יש בינתיים שטיח אדום ■ ארז: "מוזמן למדתי שאסור להיות נביא בכדורגל – אבל אני מבטיח: עוד נביא אליפויות למכבי ת"א"

קובי שם טוב

שחר בראל וארז לולו. כוכבים? – תשאל כל אוהד של מכבי ת"א,כדורגל והתשובה תהיה חיובית. שעתיים כחב־רת הצמד הזה, בדירה המשותפת של־הם, די קרוב לאיצטדיון ר"ג, הופכת אותם לבשר ודם. שני ילדים – לולו, משוחרר מהצבא חצי שנה ובראל, מש־תחרר רק החודש – ששוחים כבר הר־בה זמן במים העמוקים של מכבי ת"א. והמים האלה, אם להיות עדינים, הם לא רק עמוקים, גם קצת סוערים.

להיות במכבי ת"א זה לשאת תות־מת. זו מחוייבות, זו מסורת שרובצת עליך מהרגע בו אתה נרשם לקבוצת הילדים. העליה לקבוצה הבוגרת היא חלום. רק מעטים זוכים להגשימו. וכ־שאתה מגיע לשם, נו, כן, כשאתה מגיע, נצמדת אליך כל התקשורת, כמין עלוקה מוצצת תארים ותובעת: גביעים, אליפויות, ניצחונות בשרש־רת, יציעים מלאים ומה לא.

בעצם, מה לשני הצעירים הללו, שרחוקים מתקופת הזוהר של מכבי ת"א בעשור הקודם, כמעט כמו המרחק בין איצטדיון ר"ג למכביה, ולדרישה הזו הבלתי פוסקת להצלחות.

חינוך מילדות

את רשות הדיבור לוקח בדרך כלל ארז לולו וזו דעתו: "במכבי ת"א, מיל־דות, מרגילים אותך לנצח, לקחת אליפויות, לאגור תארים".

בראל: "מחנכים אותך שמקום שני הוא של אחרים. הראשון תמיד של מכ־בי".

לולו: "אתה סופג את זה עוד מהילדים. תוצאת תיקו נחשבת שם להפסד. ניצחון של 0–2 מתקבל כאכז־בה. כשאתה מגיע לבוגרים, אתה נושא את המטען הזה, רק שאנחנו הגענו בת־קופה הזו לבוגרים שהמנטאליות בקבו־צה היא די בינונית. את זה נצטרך לש־נות".

– אבל למה בעצם שתהיה לכם מחויבות להישגים שהיו למועדון הזה לפני עשר שנים ויותר?

לולו: "קודם כל ההישגים הם לא רק לפני עשר שנים. שני הגביעים שלקחה מכבי ת"א בשנתיים האחרונות זה לא במקרה. זה היה לאחר ניצחון על קבוצות צמרת, כולל בגמר על הפועל ת"א. חוץ מזה, אוי ואבוי אם נחשוב שאין לנו מחויבות למסורת של המועדון. אם כולם יגידו שכבר 10 שנים לא לוקחים פה אליפות, אז מה רוצים ממני, שרק הגעתי, זה יהיה אסון. אנחנו צריכים לחזור למנטליות של הנוער, שם חשבים רק על היש־גים, ולקחו גם אליפות השנה. שחקנים כמוני וכמו שחר, צריכים לגמור את הקריירה לפחות עם ארבע אליפויות".

– לא מתסכל אתכם מבול האליפו־יות של הפועל ת"א, למרות כל הצ־רות שלהם?

לולו: "הצרות בהפועל זה בהנהלה. לשחקנים די טוב שם והם סגל די מגו־בש שרץ כמה שנים. אצלנו זה אחרת. אין לנו גיבוש כזה".

– שחר, אתה חיית בחבת ר"ג. היתה עליך אחריות גדולה, אפילו הצלת את הקבוצה מירידה. היתה לך הרגשה שמקבלים אחרת הספרים, למשל?

בראל: "בהכה זה היה אחרת. לא משנה מה עשינו, ניצחון או הפסד, היה קרניבל בחדר הלבשה. עד שפתאום חמישה מחזורים לסיום ראו שהולכים לרדת והתחילו לשחק ברצינות".

לולו: "במכבי זה בכלל לא דומה. פה אם אנחנו מנצחים שלושה משחקים ברציפות, כבר יש לנו פוסטרים וכת־בות בכל העתונים, ומכתירים אותנו לאלופים. אפשר להגיד שמה שלא נע־שה, נקבל סיקור כאילו אנחנו אלופים. גם המשכורות הן טובות יחסית...".

– יחסית לקהל שבא לראות את־כם?

בראל: "כן..."

לולו: "דווקא באים לראות אותנו. גם בעונות גרועות של מכבי, היא מהקבוצות עם הכי הרבה קהל".

להצדיק ציפיות

– בעצם, נראה שהכל בא לכם די בקלות. נולדתם לתוך אימפריה; לפני שנים עשו עבורכם את העבודה – אז למה להתאמץ אם ממילא הקבוצה מקבלת בתקשורת כבוד ויחס של אלופות?

לולו: "העניין הוא שאנחנו רוצים גם להצדיק את הציפיות הללו. הנה לקחנו השנה גביע, אנשים מתעלמים מזה".

– זו בדיוק הבעיה. לאחר ה־0–10 בחיפה, אמרו על מכבי ת"א שחננת עכשיו הם יקחו גביע וכולם יגידו אי־זו עונה טובה היתה להם.

לולו: "צריך לראות את זה אחרת. קודם כל, לא אמרנו שהיתה לנו עונה גדולה, ושנית, אם לשני צעירים כמו־נו, כבר יש שני גביעים ואנחנו עוד בתחילת הקריירה, אז זו נקודת פתיחה טובה ומחכות לנו עוד שנים טובות".

– אולי מכבי ת"א זה בעצם מי־תוס אחד גדול, שנוח לתקשורת לב־נות אותו מדי שנה ואתם פשוט לא מסוגלים לעמוד בזה.

בראל: "יש בזה משהו. די מנפחים אותנו ועושים מיתוס".

לולו: "למה, שחר? אתה לא חושב שיש לנו פוטנציאל לקחת אליפות?"

בראל: "יש, אבל העיתונות בכל זאת מנפחת יותר".

– אז יהיו תוצאות או לא?

לולו: "כבר מזמן הגעתי למסקנה שאסור להיות נביא בכדורגל. בעונה האחרונה חשבתי שאין יותר בטוח מזה שאנחנו לוקחים אליפות – ותראה איזו עונה היתה. עכשיו אני לא רוצה לד־בר. דבר אחד אני כן יכול להגיד: אנח־נו עוד נביא למכבי אליפויות".

– רק שלאוהדים כבר אין סבל־נות...

בראל: "אז שתהיה להם סבלנות. זה שהם ילחיצו אותנו, בטח לא יעזור לכל העניין. גם אנחנו רוצים".

המפקד לולו

כוכבים אמרנו? – לפחות בנשמה, כי אם נעזוב רגע את הקבוצה, ונסתכל מסביב, לא נראה בכלל שהמדובר בש־ני סטארים, שילדים בת"א מצביעים עליהם ברחוב. השניים גרים בדירה צנועה, שני חדרים וחצי, שמכילה את המינימום הדרוש. טלוויזיה קטנה בס־לון, שמערכת הריהוט שלו כוללת גם ספה אחת, שולחן עגול וכורסה. המרפ־סת פונה לדשא המשותף של הבלוק, ומציעה שתי כיסאות נוח. גם המטבח הוא לא אמריקני. בקיצור, הדירה עו־שה יותר רושם של שני חבר'ה צעירים שפרשו עכשיו כנפיים מבית אבא, וע־דיין לא יודעים מה בדיוק הם מחפשים בחיים.

שחר: "הגענו למסקנה שכחלק מההתבגרות שלנו, צריך לתפוס עצמאות ולגור לבד. אנחנו מכירים כבר שלוש או ארבע שנים ובזמן האחרון הפכנו לחברים טובים ממש".

ארז: "הכרנו טוב יותר בתקופת הצבא. שירתתי בת"א ושחר עבר ליחי־דה שלי. אפילו הייתי מפקד שלו. פעם אחת הוא גם קיבל ממני ריתוק ולא יכול היה להגיע לאימונים של אותו שבוע".

התדמית של שחקני מכבי ת"א, המצטיירת כמודל של ילדי השמנת הצפון תל־אביבים, לא מתאימה כאן. אורח חיים יותר צנוע מזה שחיים בו השניים, קשה למצוא אצל שחקני כדורגל. אפילו פיליפינית שתנקה את הדירה אין שם.

ארז: "אני בדרך כלל אחראי על רחיצת הכלים ושחר על הריצפה. לפע־מים שהכיור מתמלא אני משאיר לו פתק, או רמז, שיעשה משהו, אבל לרוב זה אני. הבעיה היא שכלים צריך לנקות יום יום וריצפה אנחנו מנקים... אחת לכמה, שחר?"

שחר: "לא יודע, רק שאני לא יכול לגעת בכלים המלוכלכים".

ארז: "תדע לך שחברה שלי כבר אמרה שעד שלא יהיה פה נקי, היא לא מגיעה".

טעם שונה

– זו לא נראית דירת רווקים קלא־סית. הילולות יש פה?

ארז: "השתגעת. אנחנו לא מאלה שמארחים ופותחים שולחנות. הבילוי של שחר זה לשבת בחדר ולשמוע מו־סיקה שהוא אוהב – ואני עם המוסיקה שלי, הספרים והלימודים".

ארז הוא סטודנט שנה ראשונה בפ־קולטה למדעי הרוח באוניברסיטת ת"א. לומד ספרות והיסטוריה. תדמית שלא הולכת כל כך עם הסטריאוטיפים של כדורגלן – אבל זה לא מפריע לו. להיפך, כסטודנט, האימונים גוזלים ממנו רק שלוש שעות ביום, ואת הש־אר הוא יכול להקדיש ללימודים.

שחר לעומת זאת, לפחות הקיץ, נכנס לעסקי מזון. פתח מסעדה בשם "אזור הקטנה", באזור ומקווה כבר לר־אות אותה מלאה. בינתיים זה לא מש־פיע על רמת האוכל שלהם בדירה המ־שותפת. השניים די עצמאיים בנושא זה. בהתחלה עוד ניסו להתחלק באוכל, לבשל יחד, ולחלק את התפריט. מהר מאוד ירדו מזה.

ארז: הגענו למסקנה שיש לנו טעם שונה והתחילו ויכוחים מי אוהב מה. עכשיו כל אחד מכין אוכל לעצמו. לפעמים אוכלים בחוץ. גם הקניות הן לחוד".

שחר גר בחדר הקטן, עם הטייפ הגדול, אבל זה רק בגלל שאת החדר הגדול קיבל לולו, שצריך מקום לכל הספרים, הקלסרים ושאר הצרכים שה־לימודים מכתיבים לו. חוץ מזה יש בח־דר של ארז שטיח אדום. זה הצבע שהיה. אם מישהו מאוהדי מכבי מוכן להחליף את זה בצהוב, אין ספק שזה יתקבל בברכה.

השניים גם נקלטו היטב בחיי הש־כונה.

שחר: "קשה להאמין כמה אוהדי מכבי יש פה – בעיקר ילדים. מדברים איתנו המון, עוצרים ברחוב...".

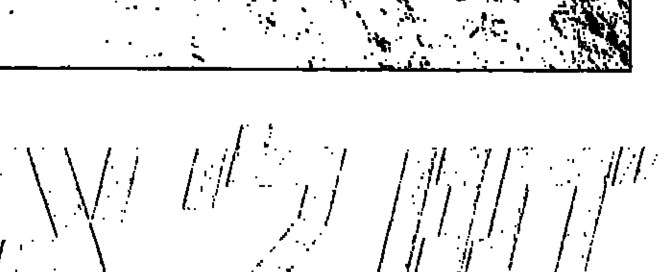
ארז: "לפעמים אפילו באים לכאן, יושבים איתנו בדירה ומדברים על כל מני נושאים".

אגב, למטה, על תיבת הדואר, לא תמצאו את השם לולו ובראל, כדי לא להיות מוטרדים יותר מדי.

אז בכל זאת, כוכבים. ■

מטאיזא וועה... כך הולכים המוקים, בדירה של שחר וארז. על הדלת קבעו את ה"סטיקר" הזה. מה מסתתר מאחורי המלים "חיים בקושי"

צילום: עודד מילשטיין

"יהיו לי צ'אנסים"

יורם אורן מציג מאזן של 117 שערים בהפועל פ"ת, בכל קבוצות הגיל בהן שיחק ו־22 שערים, 15 בליגה, במדי בוגרים ▪ עומד לחזור לפ"ת, בגלל מאמנו, אברם גרנט ▪ "התקופות הקשות שעברתי רק חישלו אותי" ▪ מוערך כ"שחקן טוב גם ל'לאומית'", למרות שעיקר נסיונו בליגה הארצית ▪ יתכן שמדובר בכשרון מבטיח, שלא קיבל עדיין את ההזדמנות שלו

אלי קמיר

יורם אורן לא אוהב להרחיב את הדיבור על פרשת עזיבתו את הפועל פ"ת. בעצם, על־פי הרקורד שלו עד היום, רק את הפרק של הפועל יהוד הוא יספר עם חיוך על השפתיים. יותר מזה – אלוהים גדול. רק בן 23, רק. בטפסים של ההתאחדות כבר הופיע שמו גם ברשימות של הפועל כפר־סבא והפועל באר־שבע.

נחזור לפ"ת.

התישוב של יורם עומד על 117 שערים במדי מועדון הפועל פ"ת. בכל הקבוצות שלו הבקיע – רק לא בבוגרים – כי לשם פשוט לא הגיע. העדיף להתבשם בגלי ההצלחה ולנסות להשיג את כרטיס השחקן שלו. בהפועל פ"ת לא קיבלו כמובן בתופים ובמחולות את תוכניותיו של הילדון הכובש. ראו כן נכס – ועל נכסים ממין זה, מה לעשות, לא מוותרים.

"קייס" משפטי

בית המשפט נתבקש להכריע. ה"קייס" של אורן התבסס על העובדה שהוריו לא חתמו על כרטיס השחקן שלו ואילו החתימה שמתנוססת על הטפסים – היא חתימתו, חתימת קטין.

לאחר דיונים ממושכים, שסוקרו באורח די אינטנסיבי באמצעי התקשורת, קיבל בית המשפט את טיעוניו. באותו יום נטל יורם אורן את מקל הנדודים. זמן רב הסתובב עם המקל הזה – כמעט אמרנו יותר מדי: "אני לא מצטער שבחרתי ללכת למשפט. אם הייתי נשאר בהפועל פ"ת, יכול להיות שהייתי מצליח מאד. אבל גם יכול להיות שלא".

היום הוא שוב רוצה לשם – רוצה הביתה. מבקש לחזור ולהיות תחת ידיו של המאמן, שלימד אותו במשך שנים מה עושים עם הכדור והרגל – כשיש גם רשת באזור.

" את כל היסודות בכדורגל והגישה למשחק, קיבלתי בהפועל פ"ת – זאת אומרת מאברהם גרנט. בשבילי, לחזור לאגודה הזו כשאברהם עומד בראש הפירמידה המקצועית – זה בעצם לסגור מעגל".

יש לו קבלות – במקרה זה שערים: 15 כיבושים במשחקי הליגה, 6 בגביע הטוטו, 1 בגביע המדינה – בסך־הכל 22. הרבה יותר מיפה.

" כעת אני כבר מרגיש שמיציתי עצמי בליגה הארצית. הגיע הזמן להמשיך קדימה. לנסות ולהשתלב בלאומית".

לדעת סוכנו, ליאור שחר, ישחק העונה יורם אורן בלאומית. פשוט שם מקומו: "יורם הוא אחד החלוצים המבוקשים בארץ", אומר הסוכן על מרכולתו. "כמה קבוצות ב'לאומית' פנו אלי, כשקבוצות רבות בליגה הארצית ממתינות בתור. ככל שהדברים יהיו תלויים בי, אעשה כל מאמץ לסגור עם הפועל פ"ת. אני סבור, שבאגודה כזו הוא יכול להצליח – ובגדול".

אורן, חלוץ, 23, לא יהיה שחקן זול העונה. גם לא יקר – ביחס לתפוקתו בעונה שעברה. שחר אינו מוכן לנקוב בסכומים, אך מגלה שלהפועל פ"ת זו תהיה עיסקה זולה, יותר זולה מהעיסקות האחרות: "אנחנו לא מנהלים את העיסקים כמו בשוק. נדון בכל הצעה, לגופה".

הליגה הלאומית לא מפחידה את יורם אורן. הוא רואה בה אתגר. מבין היטב שאליה מופנים הזרקורים, שהיא זו שמייצרת את הכותרות. אין תהילה בלי הזרקורים הללו – גם לא כסף.

"אי אפשר לומר שלא משתלם להיות כוכב בליגה הארצית, אך בהחלט קורץ יותר להצליח בלאומית. אני מרגיש כמו אותם שחקנים היוצאים לאירופה. ברור שלא יהיה קל, אבל זה חלק מהעניין. גם בליגה הארצית זה לא בא לי בקלות. אני מאמין בעבודה קשה. מי שמשקיע – קוצר פירות".

רוצה שיאמינו בו. שיקחו אותו בשביל לתת לו לשחק, ולא כדי להשלים תפאורה באימון. את השלב הזה הוא כבר עבר בחיים. גם את הגיל.

שעות של אמונה

לפני שלוש שנים, כשנסע בהתמדה, יום יום, מפ"ת לבאר־שבע כדי ללמוד שהרכב זה לא רק פונקציה של יכולת – יכול היה עוד להרשות לעצמו את הלוכסוס הזה. להאמין, שבסופו של דבר יאייתו העיתונים גם את שמו. היום זה כבר כל יום מאותר מיום אתמול ולכן צריך לשחק. חייבים לרוץ קדימה.

"חשוב לי שיתנו לי את הצ'אנס. אם יתנו אותו – לא אאכזב. אני בטוח. צריך לזכור, שגם בעונה שעברה הבקעתי רק שער אחד עד למחזור. אחר כך באו כל היתר. חלוץ שמלחיצים אותו – מתקשה להצליח".

התכונה הדומיננטית אצל יורם אורן היא כח הרצון. חברים למגרש יודעים לספר על התמדתו ורצונו להצליח שיכולים לשמש מודל לחיקוי בכל מחלקת נוער. בדיעבד, אפשר אולי לקבוע, שתכונה זו אף עמדה לו לרועץ, כשהתעקש לקבל את כרטיס השחקן מהפועל פ"ת. על כר הדשא הוא מורגש כל הזמן. אוהב לשלוח את שחקני ההגנה חזרה לחדר ההלבשה, כשחולצתם ספוגת זיעה. אהבה נוספת היא לתת להם לחזות במספר שעל חולצתו. אז, על פי רוב, התרגיל הזה מסתיים ברשת. כבר אמרנו: עד כה 22 שערים.

על הנייר, רגל ימין נחשבת אצלו כחזקה יותר. בפועל: לא מעט שוערים בארץ הזו חוו כבר את הצמרמורת, בעת שהפעיל את השמאלית שלו. זכרונות עמומים.

כח הפריצה ויכולת הכידרור, אולי לא יתנוססו אצלו בראש כרטיס הביקור – אך בהחלט נחשבים סבירים. לא אחת נהנו שחקנים אחרים מקבוצתו, מיכולת הבישול שלו. מאמן שיקח אותו לידיים, יידרש לעבוד איתו הרבה על כוח פיסי ועל משחק ראש. גם על שיפור הטכניקה.

לימודים בסמינר

רוב שעות היום הוא חי סביב הכדור. אחיו, אבי, מאמן ילדים בהפועל כפר־סבא ולמעשה עוקב מקרוב אחר הקריירה של יורם. גם למי שנתקל באבי יותר מפעם אחת, קשה להשתחרר מן ההרגשה שאין לו שום נושא אחר בראש, חוץ מהסקורר המשפחתי. לבד מכדורגל, לומד עתה יורם בסמינר הקיבוצים (חינוך גופני). השבוע נתבשר כי המוסד הזה יוכר בקרוב כמוסד אקמי. תוכנית לעתיד: ליהנות ממשכורת של מורה...

יורם אורן (באדום) ואחיו אבי, מאמן ילדים בהפועל כפר־סבא, שכל הזמן חושב על הסקורר המשפחתי. (צילום: עדי אבישי)

המחשבה על גדול לא מפחידה אותו. כשם שלא נטש את חלום הלאומית, כך הוא מרחיקלכת וחושב הלאה. על היום שבו תעמוד לזכותו אותה סטטיסטיקה מהליגה הגבוהה יותר. אז, אולי, גם יקבל צו קריאה למדים הכחולים־לבנים.

"נכון, אני בהחלט חולם להגיע פעם לנבחרת. לייצג את המדינה זה כבוד ונקודת שיא לכל שחקן. בהחלט קוסם לי הרעיון, לשתף פעולה עם שחקנים ברמתם של אורי מלמיליאן. אין לי ספק שגם יכולת הכיבוש תבוא אז לידי ביטוי".

יורם אורן. לא כוכב עדיין. אפילו לא שחקן כביר בקנה מידה לאומי. כרגע הוא נמצא בדרך ואם ימשיך בכך, עוד הרבה סופרלטיבים יודבקו לשמו.

"לצערי, כל הכשלונות – יותר נכון כל התקופות הרעות שעברתי – רק חישלו אותי. בגיל 17 אמרו שאהיה כוכב. היום אני בן 23 ואולי בדרך להיות כזה. אני עובר קשה כדי להגיע לזה. עובר קשה מאד." ■

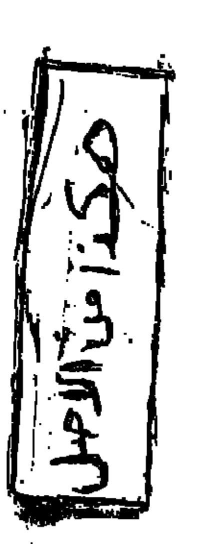
הדחיפה קדימה

על אברהם גרנט, כבר אמר מה שהוא חושב. סיפר, מה שהמאמן הצעיר הזה עשה בשביל הקריירה שלו. אבל יש עוד מאמן אחד, לו חייב יורם אורן חלק נכבד מההצלחה שלו בשנה האחרונה – המאמן שלקח אותו חזרה לפני שנתיים ביהוד והפיק ממנו מה שבהפועל באר־שבע ובהפועל כפר־סבא לא השכילו לעשות.

דוד קרקו. "קרקו נתן לי את הדחיפה קדימה. האמין בי והיה סבלני. העובדות מספרות שאצלו נתתי את העונה הטובה ביותר שלי כשחקן בוגרים".

בין השניים, מתברר, יש הערכה הדדית: "יורם הגיע לאן שהגיע קודם כל בזכות עצמו", אומר קרקו. "הוא היה צריך מישהו שיתן לו את הדחיפה – וזה מה שהשתדלתי לעשות. מיד כשראיתי אותו לראשונה, לפני שנתיים, מצא חן בעיני. לא הבנתי מדוע לא נותנים לו לשחק. גם היום, הוא יכול, לדעתי, לתת הרבה יותר ממה שנותן. השנה היה טוב מאוד ואין סיבה שלא ימשיך קדימה. אמנם, לא הייתי אומר שהליגה הארצית קטנה עליו – אך יש בהחלט כמה קבוצות בלאומית, בהם הוא יכול להשתלב. כח הרצון המיוחד שלו, יעזור לו להמשיך קדימה.

"חבל מאד שעד לפני שנתיים לא שיחק באופן סדיר. לקח לו זמן לקבל ביטחון ולרכוש ניסיון. שעות נוספות של משחקים, ודאי היו תורמות לו. כעת, הוא צריך להמשיך ולהתמיד בדרך שלו".

هكذا من الداخل

סיורי צלילה בסיני

אם ברצונך ליהנות מחוויה יוצאת דופן, צלילה באתרי צלילה מהיפים בעולם והאווירה מעולם אחר, בוא והצטרף לאחד מסיורי הצלילה בסיני.
ספארי צלילה בסיני זהו שילוב של טיול מדבר לאורך חופי סיני, הכולל צלילה באתרי הצלילה המובחרים. התוכנית הבסיסית היא: יציאה מאקוה ספורט, מעבר גבול טאבה וברכב מדברי אל אתרי הצלילה בשלוב ספינה – אפשרי בלילה – בנית מחנה, בישול ארוחת ערב ולינה תחת כיפת השמיים.
ספארי הצלילה יוצא לפי תוכנית עונתית ונמשך מיום אחד ועד 12 יום. למידע והרשמה התקשר ל־ 059-72788 – 74877 – 71601.
כל הנרשם לספארי, ומביא מודעת פרסום ממדור זה יזכה בחולצת־T של אקוה ספורט.

רוזן גלשנים – חנויות גלישה

רוזן גלשנים הוא המרכז הגדול ביותר באזור לגלשני רוח וגלים. רוזן גלשנים מייבאים את חברת הגלשנים הגדולה בעולם SAILS TIGA DRAGON מדרום אפריקה ואביזרי הגלישה היוקרתיים של WINDFORCE. חנות אחת פועלת בשדי' הגעתון 46 נהריה. זהו אולם התצוגה הגדול ביותר בארץ לגלשני מפרש. החנות האחרת ממוקמת בקרית מוצקין על כביש עכו־חיפה ואילו החנות השלישית ממוקמת ברח' עליה 52 חיפה. החנויות מעוצבות בטעם רב ואיש הים ירגיש כאן "ממש כמו בבית". רוזן גלשנים ידועים באשראי הגדול שניתן ללקוחות – אפילו עד 24 תשלומים. טל. 04-922801.

← מאיר רבי

← מאיר רבי

אקווה סקוטר – "הקט־ים" האישי שלך

בא לך ים פרטי?! הרחק מהחמון הסוער?!, או אולי לתפוס גלים ולחוש עוצמה של מנוע העובד עם גופך?!
מעכשיו, יש לך פתרון:
אקווה סקוטר, המנוע האישי יקח אותך למרחבי הים. תוכל לשחות לצדו, לאחוז בו והוא יגרור אותך, ובאם יש לך סירה, תוכל באמצעות מתקן מיוחד לחברו לסירתך, כך שישמש אותך כמנוע חיצוני לכל דבר.
גדולתו וייחודו של האקווה סקוטר הוא בניידותו (משקלו בסה"כ 6 ק"ג) וטווח פעולתו הרחב: (מיכל דלק של 2 ליטר יקח אותך כ־4 שעות). הוא אטום לחלוטין מחדירות מים למנוע. כיף אמיתי וספורט ימי נוסף.
לאחרונה פותח גם מזרון לאקווה סקוטר, וכן גוף קשיח המשמש כאופנוע ימי לכל דבר. מחירו 1,750.– ש"ח כולל מע"מ.
פרטים נוספים ניתן להשיג אצל היבואן אלין טרייד, רח' שיינקין 62, תל־אביב, טל. 03-611620.

כל אחד יכול לצלול

מדינת ישראל לחוף ימים תשכון. הספורט הימי לענפיו נמצא בתנופה וכובש לו מקום נכבד בקרב רבבות בני ישראל.
ספורט הצלילה הינו ספורט מעניין ומרתק, ומושך אלפי אנשים ברחבי הארץ לאתגר והרפתקאות תת־מימיות מגוונות.
אם נצא מתוך הנחה, כי כל ילד שווייצרי יודע לעשות סקי שלג, אין כל סיבה מדוע כל ילד ישראלי לא ידע לצלול.
ההתאחדות הישראלית לצלילה, היא הרשות המוסמכת מתוקף חוק הצלילה הספורטיבית וכפופה לרשות הספורט במסגרת משרד החינוך והתרבות.
ההתאחדות אמונה לפקח על מרכזי הצלילה הפזורים לאורך חופי הים התיכון ואילת, לוודא, כי רמת הציוד וההדרכה הינם בהתאם לחוק ולתקן.
בישראל יש כיום 12 מרכזי צלילה מסחריים מאושרים. במרכזי הצלילה מתקיימים קורסים לצלילת ברמות שונות. ילד כבן עשר היודע לשחות יכול להתחיל בתכנית הנקראת נוער צולל, ולהתקדם בדרוג עד לדרגת צולל חופשי – דרגת זהב.
אותו נער בגיל 15 יוכל להתחיל קורס צלילה מתקדם עם מיכלי אוויר דחוס. בתום קורס בן שבוע יוסמך הנער או הנערה לדרגת צולל זוטר. לאחר עשר צלילות הסמכה נוספות בפקוח מדריך, יוסמכו לדרגת צולל מוסמך ויזכו ברשיון צלילה בינלאומי. בכוונת ההתאחדות לקדם את רעיון הצלילה בכל רחבי הארץ, להגיע לכל בתי הספר והמתנ"סים, לערוך קייטנות ולהפוך את הנערים והנערות ל"זרבובים" מדופלמים.
אז בוא לצלול אתנו כאן תחת פני הים!
פרטים נוספים בהתאחדות הישראלית לצלילה ת.ד. 6110 ת"א / 61060.

אליפות נתניה בגלישת גלים

אליפות נתניה בגלישת גלים גובה של עד מטר אחד הסתיימה ביום רביעי ה־14 ביולי. התחרות נמשכה יומיים והופגנה בה רמת גלישה גבוהה במיוחד. התחרות היתה תחרות מס' 4 בסבב התחרויות הארצי של התאחדות הגלישה הישראלית. התחרות הבאה תתקיים בחוף הילטון ת"א והיא תהיה התחרות שתסכם את שנת הפעילות 87/8.

אלופי ישראל ייקבעו לאחר התחרות בת"א וייקבעו עפ"י ארבעת התחרויות מתוך החמש שנערכו השנה. כרגע בבוגרים מוביל אמור קנצופלסקי, בנוער – גיא זיתוני ובילדים – יובל ביטון ושגיא אפשטיין.

תוצאות האליפות בנתניה

בוגרים

1. אילן מאיר	1000 נק'
2. אמור קנצפולסקי	860 נק'
3. אייל אפוטה	730 נק'
4. שבתאי פלה	670 נק'

נוער

1. גיא זיתוני	1000 נק'
2. ארנו זית	860 נק'
3. אורן וייס	730 נק'
4. ניר צדיקביץ	670 נק'

ילדים

1. יובל ביטון	1000 נק'
2. איתי אביטל	860 נק'
3. שגיא אפשטיין	730 נק'
4. גלוסקא עדי	670 נק'

מאזני ציפה

מאזן ציפה מהו – מאזן ציפה הינו חגורה תבנויה משתי שכבות עם נפח למילוי אוויר. הצולל מאבד ממשקלו את משקל המים, שנפח גופו דוחה, וככל שיעמיק לצלול, משקלו היחסי יילך ויגדל. על מנת למנוע נפילה לעומקים נוצר מאזן הציפה. הצולל ממלא אויר לתוך מאזן הציפה ויוצר "ציפה חיובית" המתנגדת ל"ציפה השלילית" של משקל הצולל ואביזריו, ועי"י כך הוא מאזן את משקלו מתחת לפני המים. קיימים מספר מאזני ציפה:

א) כאלה המשמשים גם כחגורות הצלה. – מאזנים אלה מולבשים על הצוואר והחזה, ונפח מילוי האוויר מרים את הצוואר ואת החלק הקדמי של הגוף. אי לכך, נוצר מצב, שלאחר שימושו של המאזן הנ"ל, כמאזן ציפה בצלילה יכולים אנו להשתמש בו, כחגורת הצלה על פני הים. מאזן כזה "יציף" אותנו שכובים על הגב עם הראש מחוץ למים. המאזן הנ"ל הינו בטיחותי וזול יחסית.

ב) מאזן ציפה ז'קט – מאזן מודרני אליו מתחבר מיכל הצלילה של הצולל, משמש גם כמנשא למיכל הצלילה. המאזן הנ"ל – תפקידו, כמאזן ציפה מתחת לפני המים ואינו משמש כחגורת הצלה. יתרונו: נוח בשימוש, וחסרונו – מחירו יקר.

בכל החברות המספקות ומשווקות ציוד צלילה ניתן להשיג את שני סוגי מאזני ציפה.
הערה: אסור בהחלט לצלול ללא מאזן ציפה.

← מאיר רבי

תוצאה של תיקול. הפגיעה – בירך

כך הם מתכסחים, גוף בגוף. התוצאה: שברים ושרירים קרועים

שם המשחק: פגיעות ברגליים

כל אחד יודע שהסיכוי להבקיע שער בכדורגל, זהה לסיכוי להיפצע במשחק – ובכל זאת הכדורגל איננו הספורט המסוכן ביותר ■ בגלל אופיו, רבים בו הנפגעים ■ סטטיסטיקה: כ־60 אחוז מפגיעות הספורט הן מכדורגל ■ יש בתי חולים, ש־10 אחוז ממטופלי־הפגיעות, הם כדורגלנים ■ אילו הם האזורים הנפגעים ביותר

נאנק מכאבים, אחרי קרב מגע חריף

גם זו תוצאה של כדורגל. על הדשא – עם דם...

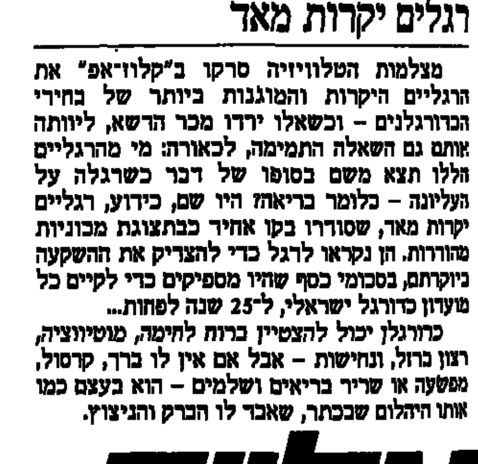
שימו לב לרגליים: אחת כבר חבושה, האחרת מצולקת

יוסי לבצלטר*

פגרה הקייץ היא הזמן המתאים ביותר לכל הספורטאים ובמיוחד לכדורגלנים, להחלים מכל התחלואים שלקו בהם במהלך העונה, לנוח וגם להיכון לעונה חדשה. אבל זו גם הזדמנות טובה ללמוד משהו, על הנעשה בגופם, בעת שהם עוסקים בספורט האהוב עליהם.

כל ספורטאי מבין לליבו (או לגופו) של עמיתו, שעה שהוא מתפתל בכאביו, בעקבות תיקול או "סגירת חשבון" על הדשא. לכל אלו שהיו במהלך העונה על תקן של "מסדר חולים" – מי בברך, מי ברגל, מי במפשעה או בקרסול – היתה אליפות אירופה שנערכה לא מכבר בגרמניה גם בבחינת... תראפיה אובססית. זו היתה אמנם "ועידת פיסגה" בינלאומית של כדורגל, סוחפת ומרתקת – לאחר עונת ליגה קשוחה ורצופת תלאות – אבל לחובבי הספורט הזה ניתנה בה הזדמנות נוספת, ויזואלית, להיזכר גם, מדי פעם, בסיטואציות אחרות משמחת־מנצחים או כיבוש שערים. למשל: מצבים של יסורים ומכאוב.

רגליים יקרות מאד

מצלמות הטלוויזיה סרקו ב"קלוז־אפ" את הרגליים היקרות והמוגנות ביותר של בחירי הכדורגלנים – וכשאלו ירדו מכר הדשא, ליוותה אותם גם השאלה התמימה, לכאורה: מי מהרגליים הללו תצא משם בסופו של דבר כשרגלה על העליונה – כלומר בריאה? היו שם, כידוע, רגליים יקרות מאד, שסודרו בקו אחיד כבתצוגת מכוניות מהודרות. הן נקראו לרגל כדי להצדיק את ההשקעה ביוקרתם, בסכומי כסף שהיו מספיקים כדי לקיים כל מועדון כדורגל ישראלי, ל־25 שנה לפחות...

כדורגלן יכול להצטיין ברוח לחימה, מוטיבציה, רצון ברזל, ונחישות – אבל אם אין לו ברך, קרסול, מפשעה או שריר בריאים ושלמים – הוא בעצם כמו אותו היהלום שבכתר, שאבד לו הברק והניצוץ.

לכל מי שעוסק בכדורגל ברור שסיכויי הרגליים להבקיע שער, טובים לא פחות מסיכוייהם להיפצע במהלך המשחק – אבל זהו שם המשחק, וכשמשחקים על כל הקופה זו בעצם מלחמת חרמה, שבה שולטים חוקי המשחק יחד עם יצרים מתלהטים. התוצאה: הגוף איננו נשמע למוח והיהלומים שבכתר נעשים עד מהרה, בעקבות תיקול חריף או "סגירת חשבון פק"ס", לאבן שאין לה הפכין, כמו בנק לאחר פשיטת רגל.

סרט מתח

הכדורגל איננו המשחק המסוכן ביותר בכל מה שקשור לפגיעת ספורט – יש מסוכנים ממנו – אולם אופיו הדינאמי והמגע הנוצר לעתים תכופות בין אברי הגוף של השחקנים; הצורך להפעיל בו כוח שרירים רב ברגליים – ואותם כוחות שפועלים עליהם מכיוונים שונים ובלתי צפויים, בתנאי מזג אויר קשים – כל אלו מכשירים למעשה את הקרקע להופעתן של הצעות, שעושות את חייו ואת הקריירה של הכדורגלן, לסרט מתח בו לא רק "הרעים" נקטלים.

ללא ספק, הכדורגל, המשוחק בידי יותר אנשים בעולם מכל משחק אחר, הוא הסיבה המרכזית לשכיחותן של פציעות כה רבות – והמחיר היקר שאותו משלמים הספורטאים, בעקבות הפציעות. כספורט הפופולארי ביותר ב־135 מדינות, עם למעלה מ־22 מיליון שחקנים רשומים, אין לכדורגלנים על מה להתלונן: יש להם פרסום עולמי, הם נהנים מרמת חיים ובריאות, לרוב לאורך ימים. למרות שהם נושאים מדי פעם צלקות מימי הזוהר שנשכחו (בעוד שחבריהם מהכדורסל או מהוקי־קרח סובלים "בסטייל" ומתענים בכאביהם על משטחים קשים וקרים) – הכדורגלנים זוכים למשטח רך, לעתים נודף ממנו גם ריח ניחוח. ואתם יודע מהו? – הם אפילו מנצלים את שהטבע נתן להם, ולעתים ה"הצגות" כלולות בכרטיסי ההזמנה.

בגלל אופיו של המשחק, על הכדורגלן לפתח, כמובן, בנוסף לכישורים ולמיומנויות הגופניות שהמשחק דורש, מידה לא פחותה של הגנה על גופו ואיבריו, החשופים. זה מתבטא בעיקר בחיזוקם ובפיתוחם של שרירים העוטפים את המיפרקים המועדים לפורענות – הקרסול, ירך וברך.

אילו פגיעות

ידוע שהכדורגל האירופי מספק בין 50% ל־60% מכל פגיעות הספורט הקיימות. למעשה בין 5% ל־10% מסך כל הפגיעות שמטופלות בבית־חולים, מקורן במגרש הכדורגל. אפשר לסווג את אופיין של פגיעות הספורט בכדורגל, לקטגוריות אחרות: מתיחות, חבורות, שברים, פגיעות ברצועות, פגיעות בשרירים ונקיעות. אופי הפגיעות ומידת חומרתן, תלויה בגורמים רבים – פיסיים, אנאטומיים ופיסיולוגים, ובמיוחד – במידת עמידותו או "עברו הגנטי" של אותו איבר או מפרק שנפגע.

מתיחות של רצועות סביב מפרקי הקרסול והברך, שורש כף היד והאצבעות, מהוות כ־23% מסך הכל הפגיעות במשחק. תפקיד הרצועות במפרקים הוא לתמוך ולקבוע את אותן עצמות, המאפשרות תנועה במפרק. שלא כמו השרירים, רצועות אינן אלסטיות דיין ומתיחת יתר של רצועה, מעבר לכוחותיה – תגרום להתרופפותה, להתארכותה – עד כדי קרע. מתיחת רצועה, בעיקר במשחקים שבהם יש מגע פיסי נוקשה או עומס גופני חיצוני על הגוף שבתנועה, יכול לאלץ את הכדורגלן להעדר מפעילות עד 6 חודשים.

פגיעה חמורה, אך פחות שכיחה היא שבר (18%). סוג פגיעה זה מנטרל ומוציא מכלל פעולה כל שחקן, אך שלא כמו החלמתו של שריר, או רצועה – כהם התהליך הוא צלקתי – העצם מצליחה להרבות תאי עצם חדשים ולאחות את השבר, כדי לחזור למצב האנטומי המקורי.

האזור הבעייתי ביותר

האזור הבעייתי ביותר אצל רוב הספורטאים – בעיקר גולשי סקי, כדורסלנים, שחקני פוטבול וכמובן כדורגלנים – הוא מפרק הברך. מפרק זה, הגדול ביותר שבגופנו, הוא גם מקור ראשי לצרות גדולות, בשל היותו מסובך ומורכב מבחינה ארכיטקטונית מכל מפרק שידוע בגופנו.

אין כמעט ספורטאי, בקנה מידה עולמי, שלא עובר טראומה זו או אחרת במהלך הקריירה הספורטיבית שלו. בשל מפגש עצמות גדולות, היוצרות חיכוך רב ביניהם ובהעדר תמיכה מספקת מצד שרירים ורצועות, מפרק הברך חשוף בנקודות התורפה שלו ללחצים ולכוחות מכיוונים שמנוגדים לאופי פעילותו הטבעית. דהיינו: כפיפה ופשיטה. הוא אינו מצליח לעמוד מול כוחות סיבוביים (לדוגמה "בעיטת בננה"), היוצרים דפורמאציה במבנהו המקורי.

עם הזמן, נחלשות הרצועות, נגרמים קרעים מיקרוסקופיים, אשר גורמים כאבים עזים סביב המפרק ומביאים להגבלת יכולת התנועה וליצירת כוח בשרירים.

לתמונה הכואבת מצטרפים גם מפרקים ואיברים כמו קרסול, שוק, כף רגל וירך – הסובלים ריים, במשך עונת משחקים מתישה.

יכולתה של קבוצת כדורגל, על שלל כוכביה להגיע רחוק במירוץ אל התואר הנכסף, יהיה תלוי ללא ספק במידת יכולתם של השחקנים למנוע מעצמם ולהימנע מפגיעות גופניות. צריך לזכור שאותה כף רגל קטנה, הנעטפת בשכבות אין ספור של מגינים, תחבושות, גרביים ומה לא – על 26 עצמותיה, הנושאות בנטל הכבד של חבטות, מתיחות, מעיכות ודריכות – היא היא זו שצריכה לנתב את דרכו של הכדור לרשת; ואותה כף רגל תמשיך לדרוך עוד שנים רבות על מגרשים רוויי מתח, תיקולים חריפים, זעקות שבר, וכמובן שערים אין־ספור.

(רשימה ראשונה בסידרה)

** המחבר הוא מומחה בתחום הפיסיולוגיה של המאמץ וקרדיולוגיה בספורט.* ■

חצי גוף מלפנים

חצי גוף מאחור

שריר העכוז הגדול

שרירי החייטים

שריר תיוך הדו־ראשי

פיקת הברך

שריר הסובך

השריר השוקתי הקדמי

גיד אכילס

המיכאניזם של פגיעות ברך. החץ מראה את כיוון הכוח המופעל, שגורם במקרים קיצוניים לפגיעה

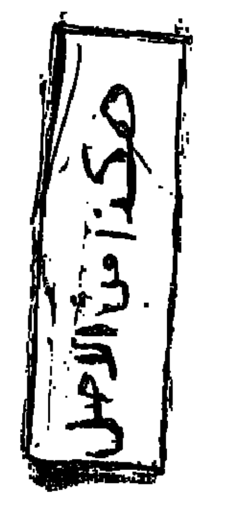
הכדורגל – במקום השלישי באיטליה

חברת ביטוח איטלקית שמתמחה בביטוחי ספורטאים, דיווחה כי מספר הנפגעים הגדול ביותר במירגם של 100 ספורטאים לשנה, היו רוכבי האופנועים – 7.31 אחוז! אחריהם שחקני הרוגבי 6.41 ובמקום השלישי הכדורגלנים – 4.18.

במקום הרביעי דורגו המתאגרפים – 3.20; אחריהם ספורטאי החורף למיניהם – 1.31 ובמקום האחרון, האתלטים – 0.45 אחוז.

מקרב ספורטאי אוניברסיטת טורונטו, קנדה, היה השיעור הגבוה ביותר של נפגעי ספורט בשנה מקרב שחקני הפוטבול האמריקני (או הקנדי) – 46.9 אחוז; אחריהם המתאבקים 41.2; הג'ודאים 25.9 אחוז; גולשי הסקי 23.9; שחקני הרוגבי 23.0, מתאגרפים 20.3 ומתעמלים 14.1. בקנדה הכדורגל האירופי אינו פופולארי במיוחד ולזה יש ביטוי גם בסטטיסטיקה זו.

נתוני ביטוח שנאספו במזרח גרמניה הוכיחו ששיעור הנפגעים בקרב רוכבי אופנועים הוא הגבוה ביותר 4.4 אחוז ואחריהם הכדורגלנים 2.9. שחקני הוקי 1.8, מתאגרפים 1.6 ומתעמלים 0.2. במחוז רוסטוק במזרח גרמניה נרשם ששיעור המתאבקים שנפגעו במהלך שנת פעילות אחת היה 3.8 אחוז, כדורסלנים 3.4 אחוז, רוכבי אופניים 2.8, כדורגלנים 2.6, החלקה על קרח 2.4 ואיגרוף 1.9.

מוכרת המכוניות

מחזור הטוטו השבוע הוא האחרון הקייץ שבו מתקיימת הגרלת "טוטו־אוטו", בין השולחים 10 טורים לפחות. במחזור שעבר זכתה במכונית תושבת ערד. אין לה מכונית. גם לא רשיון נהיגה. היא, כנראה, תמכור את המכונית. גם לפני כחודשיים, בהגרלת הווער למען החייל היא זכתה במכונית –ומכרה אותה.

לפני שנה היתה סיסמת הפרסום של הטוטו "בטוטו הכל יכול לקרות". השנה שונתה ל"מה יהיה? – יהיה טוטו". נראה לנו שצריך להחזיר את הסיסמה הישנה...

תחזית למחזור טוטו 48

1. רנדנונג – אסנדון. 4 המשחקים הראשונים מהליגה הראשונה בויקטוריה. המארחים שניצחו אשתקד 0–1 שקועים בתחתית (5 הפסדים רצופים) ומארחים קבוצה שלא ניצחה 7 מחזורים. משולש.

2. נוקס־סיטי – ברודמדוס. שתי הקבוצות קרובות במרכז הטבלה. נוקס־סיטי סיימה השבת, לראשונה אחרי 17 מחזורים, בתיקו. כנראה שתיקו שני ברציפות לא יהיה. 2,1.

3. סנבורי – פרנקסטון. המארחים סוגרים הטבלה והשיגו השבת נצחון שני העונה. פרנקסטון כנראה תעלה השנה ללאומית בויקטוריה. 2 סולו.

4. ווסט־גייט – ריצ'מונד. המארחים סיימו בשבת האחרונה בתיקו עם המובילה. האורחים הפסידו 0–6. 1.

5. אלטונה סיטי – אלתהאם. עברנו לליגה השניה בויקטוריה. משחק תחתית. האורחים ניצחו אשתקד 2–1. שתיהן כבר חודשיים ללא ניצחון... משולש.

6. היידלברג –,יאראויל. האורחים צברו בשבעת המחזורים האחרונים 3 נקודות (3 תיקו); המארחים 6 נקודות. תיקו.

7. סנדרינגהאם – דובטון. שתי הראשונות בטבלה נפגשות במאבק לעליה לליגה הראשונה (עולות שתיים). אשתקד ניצחה סנדרינגהאם 2–0. השבת כל תוצאה אפשרית. משולש.

8. וויברלי – קילור. שתי "אלופות התיקו" של הליגה השניה בויקטוריה (7 עד כה), נפגשות למשחק משמעותי בעיקר לאורחים, להם עדיין סיכוי לעלות. 1, 2.

9. בייזווטר – ספירווד. אנו במערב אוסטרליה. אשתקד ניצחו המארחים 1–3 ובסיבוב הקודם, לפני חודשיים, 1–1. האורחים שזכו לפני 3 שנים באליפות, הם בתחתית ובצרות. אם יפסידו השבת יהיו בצרות יותר גדולות... משולש.

10. קינגסווי – נורת־פרת. בסיבוב הקודם 3–1 לנורת־פרת. במערב אוסטרליה מעניקים 3 נקודות לניצחון, והאורחים סיימו עד כה רק משחק אחד בתיקו. השבת, כנראה, התיקו השני. X "סולו".

11. סטירלינג – סורנטו. (2–0 לסורנטו לפני חודשיים). בטור הטוטו בשבת שעברה היו רק 2 נצחונות למארחים ו־7 לאורחות. קשה להאמין שהתופעה תחזור. 1.

12. מודבורי – קמבלטאון. 3 משחקים מדרום אוסטרליה: המארחים צברו 5 נקודות בשלושת המחזורים האחרונים ונחלצים אט־אט מהתחתית. לאורחים ממרכז הטבלה "אין מה לחפש" 4 מחזורים מסיום הליגה. 1, X.

13. סאליסבורי – פולניה. האורח, ניצחה אשתקד 2–0 וזו קבוצה שמסוגלת לכל תוצאה במגרשה ובחוץ. משולש.

14. וודביל – ליון גריינג'. בעשרת המחזורים האחרונים לא זכו המארחים בניצחון והם כנראה בדרך לליגה השניה, ממנה עלו לפני 3 שנים. השבת, כנראה, ההזדמנות האחרונה שלהם מול קבוצת תחתית. 2,1.

דרום אוסטרליה
(לאחר 18 מחזורים)

.1	קרואטיה	8–29	27
.2	הלאס	24–42	25
.3	בירקאלה	16–17	22
.4	סאליסבורי	16–20	19
.5	קמבלטאון	23–20	19
.6	ארלאייד	24–21	17
.7	פולניה*	24–29	16
.8	מודבורי	21–19	16
.9	פרההילס*	23–18	16
.10	ליון־גריינג'	34–25	14
.11	קמברלנד	26–21	13
.12	וודביל	35–13	10

* משחק חסר

מערב אוסטרליה
(לאחר 14 מחזורים)

.1	אתונה	26–46	25
.2	בייזווטר	28–25	22
.3	פרת־איטליה	24–25	21
.4	סורנטו	28–21	21
.5	נורת־פרת	29–28	19
.6	סטירלינג	24–22	19
.7	ספירווד	27–21	15
.8	קינגסווי	23–21	14

ויקטוריה (ליגה ראשונה)
(אחרי 17 משחקים)

.1	אלטונה־גייט	5–34	29
.2	פרנקסטון	17–30	25
.3	אלביון	17–26	20
.4	מורולבק	24–34	19
.5	ווסט־גייט*	16–24	19
.6	ברודמרוס	18–21	18
.7	וריבי*	13–17	17
.8	נוקס־סיטי*	22–21	17
.9	מורדיאלוק	23–16	16
.10	גונאורינגי*	25–21	15
.11	אסנדרון־סיטי	22–15	13
.12	ריצ'מונד	39–17	12
.13	דנרנונג	25– 9	8
.14	סנבורי	29– 9	6

* משחק חסר

ויקטוריה (ליגה שניה)
(אחרי 17 משחקים)

.1	דובטון	12–28	26
.2	סנדרינגהאם*	17–35	25
.3	נורת־גילונג	20–34	25
.4	קילור	21–28	21
.5	קליפטון־היל	21–31	20
.6	וויברלי	27–30	17
.7	רינגווד	25–22	17
.8	יאראויל	22–20	16
.9	פרהאראן	29–27	15
.10	דונקסטר	21–13	14
.11	היידלברג	23–15	12
.12	פט. מלבורן	31–21	12
.13	אלטונה־סיטי*	35–22	10
.14	אלתהאם*	38–13	6

* משחק חסר

שיטות מלאות

הצעות השבוע

סולידי

	1	x	2
1			X
2		X	
3	X		X
4	X		
5	X		
6	X	X	
7	X		
8	X		
9		X	
10		X	X
11		X	
12	X		X
13		X	
14	X		

שלשות –
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1			X
2	X		
3	X		X
4	X		
5		X	X
6	X	X	
7		X	
8		X	
9		X	X
10	X		X
11			X
12		X	X
13	X		
14	X		

שלשות –
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1			X
2		X	
3		X	X
4	X		X
5		X	X
6	X		
7	X	X	X
8		X	
9	X	X	
10	X		
11	X		X
12		X	
13	X		X
14		X	X

שלשות 1
כפולים 6
טורים 192

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4	X		
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X	X	X
8			X
9	X		
10	X		X
11	X	X	
12	X	X	
13	X	X	
14			X

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	X
2	X		X
3			X
4	X		
5	X	X	X
6		X	
7	X	X	X
8	X		X
9	X	X	X
10		X	
11	X		
12	X	X	
13	X	X	X
14		X	X

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
324 טורים בשיטה המצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	x	1	2	x	1	2	x	1
2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	x	1	2	1	2	x	2	x	1
6	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2
8	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
9	1	2	x	x	1	2	2	x	1
10	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
13	2	2	2	x	x	x	1	1	1
14	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2

עוד 51 יום לסיאול

אלכס דורון

מארי דקר־סלייני עשתה זאת, שני נצחונות במבחני ארה"ב לסיאול. 3000 ו־1500 מטר ■ חושבת על אולימפיאדת 88' "מאז שלוש שעות לאחר ההתנגשות עם זולה באד בלוס אנג'לס 84"

המראה היה בהחלט נדיר: מארי דקר־סלייני נקלעה לעימות עם יריבה אמריקנית, אתגר לשתיהן – והיא דווקא נהנתה מזה.

היה זה בשבוע שעבר, במבחני האתלטיקה של ארה"ב באינדיאנאפוליס, בלי ספק מבחן טוב, "כיוון כלים", לקראת האולימפיאדה, במיוחד בריצת 3000 מטר. למארי דקר־סלייני יש עניין רב בריצה הזו, ממש משימה אישית: היא רוצה לנצח ולחגוג, כדי למחוק את הכאב החרוט בזכרון מאז ההתנגשות הטראגית עם זולה באד בגמר בלוס אנג'לס, לפני ארבע שנים.

סלייני, שכדרך כלל "מתסלת" את כל יריבותיה האמריקניות, אלו שהיא מכנה אותן בזילזול "האופוזיציה שלי", זכתה במבחן בשבוע שעבר למיבדק־כוח חריף וקשה מצידה של ויקי האבר, סטודנטית שנה שניה באוניברסיטת וילאנובה, שנתיים אלופת הקולג'ים.

כפי שהיא אוהבת, מארי, חביבת הקהל האמריקני כבר שנים לא מעטות – מאז נעוריה – היא נטלה את ההולכה בריצה מיד למן הזינוק. אחריה דהרה בקצב מהיר למדי פאטיס פלאמר. אחרי ארבע הקפות־מסלול, כמחצית הדרך, הגיחה האבר ותפסה את מקומה של פלאמר ובאורח עקבי סגרה את הפער עם סלייני. כשנותרו שניים, "לכרה" אותה האבר ואז הן רצו זו בצד זו, עד להקפה האחרונה האחרונה. אז פרצה סלייני, השתחררה מ"חיבוקה" של האבר וניצחה ב־8:42.53 דקות, הזמן מהיר ביותר של אמריקנית השנה. האבר קבעה שיא קולג'ים חדש (8:46.48). אחריהן הגיעו פלאמר וסברינה דורנהפר, על סף התייבשות ותשישות ונזקקו לטיפול רפואי מיידי. סברינה התמוטטה, 10 מטר מקו הסיום וכאשר קמה וחצתה את קו הגמר, היא שוב התמוטטה על המסלול, יחד עם פלאמר. זה שייך לדראמה.

מארי דקר־סלייני, 29, אם מפורסמת מאד בספורט האמריקני, אמרה כי היא נהנתה מאד מהתחרות: שהיתה זקוקה לה.

למי שאינו זוכר: מארי דקר משתתפת בתחרויות מהדרג הבכיר, עם עלית הרצות בעולם, מאז גיל 12. בת 15 נכללה לראשונה בנבחרת ארה"ב לתחרות המסורתית שמלפני 14 שנה עם בריה"מ. אפילו רשמה נצחו סנסציוני על הסובייטיות, בבריה"מ.

היא לא ידעה דבר על יריבתה הצעירה, ויקי האבר, עד שראתה אותה בחודש שעבר באליפות הקולג'ים שנערכה ביוג'ין מדינת אורגון, עיר מגוריה של מארי דקר־סלייני שם היא מרבה להתאמן ולהתחר ובעיקר אוהבת לעשות זאת. לכתבים אמריקניים סיפרה מארי שויקי הפתיעה אותה בסגנון ריצתה.

יחד עם זאת ציינה כי בעצמה נזקקה לרתיפה כדי להצליח. "כשרצים לבד, ללא יריבים, זה מעצבן. זה מתיש. איש אינו אוהב לרוץ לבד. הבדידות הורגת. מיבשת את המוח".

בסיאול היא מתכוונת לרוץ גם 1500, אבל ריצת ה־3000 יושבת לה בעיקר בראש. היא חושבת על כך ארבע שנים, מאז הדראמה הגדולה של לוס אנג'לס שעלתה לה כנראה במדליה. היא נתקלה בזולה באד, נפצעה, הורדה מעל המסלול נאנקת מכאבים. התקשתה לחזור לעצמה. "שלוש שעות אחרי אותה נפילה התחלתי כבר לחשוב על סיאול 88", סיפרה לכתבים באינדיאנאפוליס.

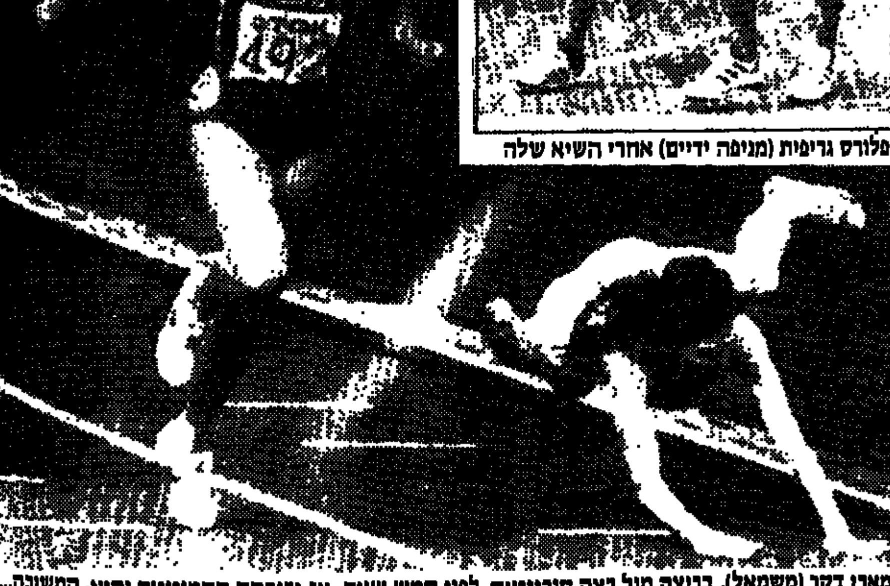
אף כי היא נחשבת כבר שנים לא מעטות כאחת הרצות הטובות בעולם למרחקים – ומחזיקה בכל שיאי ארה"ב למרחקים שבין 800 ל־10 אלפים מטר והיא גם שיאנית העולם במייל – חסרה לה עדיין מדלייה אולימפית.

היא החמיצה את מבחני ארה"ב לקראת מינכן 72', כיוון שאז, בגיל 13, היתה צעירה מדי... היא החמיצה את 76' בגלל פציעה. את מוסקווה 80' בגלל החרם של הנשיא קארטר והיא החמיצה את קו הגמר בלוס אנג'לס 84'.

כשנשאלה מארי דקר־סלייני, מהי חושבת על האולימפיאדה השיבה: "אני חושבת איך להיות שם חזקה, בכושר גופני מלא, בריאה ואיך אחצה את קו הגמר. ברגע זה, השאיפה לחצות את קו הגמר, זה מה שחשוב לי. זה יהיה בבחינת שיפור לעומת 84". ■

פלורס גריפית (מניפה ידיים) אחרי השיא שלה

מארי דקר (משמאל), בריצה מול רצה סובייטית, לפני חמש שנים. אז יריבתה התמוטטה והיא המשיכה...

"כיוון כלים"

תוצאת הדיאטה: שיא עולם

לפני שנתיים היא היתה מזכירה במשרד, עבת בשר, שמנה, מפוטמת, מכורה למתוקים – וכיום היא האשה המהירה ביותר בעולם.

פלורנס גריפית־ג'וינר, האשה שקבעה במבחנים באינדיאנאפוליס את הזמן המדהים, מעורר המחלוקת של 10.49 שניות ב־100 מטר, שגם השיגה 10.70 ו־10.61 – זמנים טובים בהרבה משיא העולם הקודם של אוולין אשפורד מלפני חמש שנים (10.76) – ללא הסערה והרמות הגבה של כל מיני מומחים.

אין ספק: פלורס גריפית, גיסתה של מלכת האתלטיות ג'קי ג'וינר, חניכתו של בוב קרסי, בעלה של ג'קי, אשתו של אל ג'וינר קופץ משולשת, אחיה של ג'קי – גנבה את ההצגה מכולם. גם מקארל לואיס הגדול, גם מאדוין מוזס הענק, אפילו ממארי דקר־סלייני, בעלת ה"סיפור" המיוחד.

כשפלורס מדברת על משקל היתר שלה, אומר מאמנה כי היא היתה "ממש פרה, עם משקל עודף של 30 ק"ג". היא מתקוממת: "רק 7.5 ק"ג מיותרים".

הם החלו לעבוד יחד לפני שנתיים ובעזרת מומחי תזונה העמידה את משקלה על 62 ק"ג "משקל מושלם לאתלטיות".

היא אוהבת לרוץ בבגדים מיוחדים במינם: ראו אותה, למשל, בבגד גוף מיוחד, שבו מכנסון אחד היה בצבע אחד והאחר, בצבע שונה. ראו אותה עם מכנס ארוך אחד והאחר היה קצר. על בגד הגוף היה לה ביקיני... לכל ריצה התייצבה בבגד "משוגע" אחר. זה בלבד משך את תשומת הלב. ואחר כך באו ההשגים עצמם.

היא מתאמנת עם בעלה, אל, שהתאכזב קשה כשלא נעשה אולימפי ונכשל במבחני המשולשת. הם חלמו להיות בסיאול יחד. "השיא העולמי שלי ב־100 מטר מוקדש איפוא לבעלי", אמרה כשדמעות בעיניה.

פלורס גריפית־ג'וינר עשויה לכבוש את סיאול.

י"ד באב תשמ"ח | גליון 346
28 ביולי 1988 | עריכה בת דורה | עריכה גראפית לוסי קוסיר

סוד פורח. תמונה מתוך תחרות כדורים פורחים בין לאומית שהתקיימה לתרגלות חל ערד במסגרת חגיגות פסטיבל הזמר העברי בערד. צילום: דניאל סטוקלין.

שלום שלום

"אל הנגב", כך נקראות החגיגות הגדולות שנערכו ברחבי הנגב. כוונת המארגנים את החגיגות היתה לפתוח את שערי הנגב בפני רבבות מבקרים. כדי למשוך את ההמונים הוכנו אירועים ומופעים אמנותיים רבים החל מקונצרט של מוסיקת קצב חדישה ועד תחרות בינלאומית של בלונים פורחים.

אירועי אל הנגב, שעדיין לא הסתיימו, הצליחו ובאמת, רבבות הגיעו לנגב מן הצפון והנה.

אבל ההצגה האמיתית בנגב היא הישובים הפורחים במדבר. הנגב המדברי שלנו המשתרע מבאר־שבע ועד אילת מהווה יותר ממחצית שטח ישראל. בעבר הרחוק ישבו בנגב שבטי בדואים נודדים שגרו באוהלים שיריעותיהם נארגו מצמר גמלים ועזים.

כאשר עלו ראשוני המתישבים היהודים לנגב רק מעטים האמינו כי הם יצליחו לפתח חקלאות במדבר.

כאשר ראשוני דימונה נכנסו לצריפיהם, קראו למקום - "דמיונה". אך כיום אנו רואי כי הדמיון הפך למציאות. דימונה הפכה לעיר גדולה, הישובים החקלאים היו לגנים פורחים המספקים תוצרת חקלאית מעולה ומוצרי תעשייה מיוחדים. מפעלים אדירים הוקמו בנגב כמו מפעלי ים המלח.

בעת ההנאה במופעים של "אל הנגב" כדאי לזכור שההצגה הגדולה והאמיתית בנגב הם הישובים הפורחים והמתיישבים שהפכו שממה לגן פורח. המדבר גדול ויש בו מקום לעוד מתישבים רבים. אם מעט מן המבקרים בחגיגות ידלקו על הנגב ויחליטו להצטרף למתיישבים, הרי שחגיגות "אל הנגב" הצליחו.

עמוס בר

דברי חכמה

כָּבוֹד לָאָדָם וְלִרְכוּשׁ

הַחוֹפֶשׁ הִתְחִיל. חוֹבְבֵי הַטִּיּוּלִים כְּבָר תּוֹלְמִים עַל מַסְלוּלִים. חָיוֹת וּמְצוּקִים. לִפְעָמִים עוֹבֵר הַמַּסְלוּל בְּשְׁטָחִים חַקְלָאִיִּים. מָה עוֹשִׂים? עוֹבְרִים אוֹ לֹא עוֹבְרִים? קוֹטְפִים פֹּה וָשָׁם אוֹ לֹא? אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מָה עוֹשִׂים, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ מָה עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטִיּוּל שֶׁלָּהֶם מִמִּצְרַיִם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁהִתְקָרְבוּ לֶאֱדוֹם – יַרְדֵּן שֶׁל יָמֵינוּ: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל מֶלֶךְ אֱדוֹם". מַלְאָכִים הֵם שְׁלִיחִים. הֵם לֹא נִכְנְסוּ וְאָסְרוּ קַו שְׁאֵלוּ, אֶלָּא כְּשֶׁהָיוּ עוֹד רְחוֹקִים שָׁלְחוּ שְׁלִיחִים לִשְׁאֹל, לְבַקֵּשׁ. וְשִׂימוּ לֵב לְסִגְנוֹן הַבַּקָּשָׁה: "נַעְבְּרָה נָּא בְאַרְצֶךָ, לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר, דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ לֹא נִטֶּה יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר נַעֲבֹר גְּבוּלֶךָ". לֹא רַק שֶׁלֹּא נִקְטֹף, אֶלָּא בְּשָׂדוֹת וּבִכְרָמִים בִּכְלָל לֹא נַעֲבֹר, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יֹאמַר: הָאֶשְׁכּוֹל נִתְפַּס לִי בַּפַּרְמִיל, אוֹ – בֵּין כֹּה וָכֹה אֵלֶּה הָיוּ עֲנָבִים קְצָת רְקוּבִים. הַבַּקָּשָׁה הָיְתָה מְנֻמֶּסֶת לְכָל הַדֵּעוֹת, אַךְ מָה לַעֲשׂוֹת, מֶלֶךְ אֱדוֹם לֹא רָצָה. "וַיְמָאֵן אֱדוֹם נְתֹן אֶת יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ". מָה עוֹשִׂים? אֶפְשָׁר לִכְעֹס. וְלַעֲשׂוֹת דַּוְקָא. כִּי מָה הוּא חוֹשֵׁב לְעַצְמוֹ? מָה הוּא חוֹשֵׁב, שֶׁנֹּאכַל לוֹ אֶת הַכְּבִישׁ? קַמְצָן שֶׁכְּמוֹתוֹ! אֲבָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵגִיבוּ אַחֶרֶת: "וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו". זֹאת וְכוּלוֹ. אֵלֶּה הַשָּׂדוֹת שֶׁלּוֹ. וַאֲפִלּוּ שֶׁזֶּה מְעַצְבֵּן שֶׁצָּרִיךְ לָלֶכֶת מִסָּבִיב, וְהַדֶּרֶךְ אֲרֻכָּה, וְהַחֹם מֵעִיק יֵשׁ כָּבוֹד לָאָדָם וְלִרְכוּשׁוֹ, גַּם כְּשֶׁהוּא לֹא כָּל כָּךְ נֶחְמָד אֵלֵינוּ.

משה מאיר

יְלָדִים נְמוּכִים

לא כֻּלָּנוּ נוֹלַדְנוּ גְּבוֹהִים כְּמוֹ שַׂחְקָנֵי כַּדּוּרְסַל. רַבֵּנוּ הַרְבֵּה יוֹתֵר נְמוּכִים, מַמָּשׁ פִּצְפּוֹנִים לְיָדָם. אָז מַהוּ

אֶפְשָׁר לַחְשֹׁב שֶׁכֻּלָּנוּ צְרִיכִים לִהְיוֹת כָּל כָּךְ גְּבוֹהִים. יֵשׁ אֲנָשִׁים גְּבוֹהִים וְיֵשׁ נְמוּכִים. תָּאֲרוּ לְעַצְמְכֶם שֶׁכֻּלָּם הָיוּ בְּאוֹתוֹ הַגֹּבַהּ. זֶה הָיָה מַצְחִיק. אֲבָל יֵשׁ הַרְבֵּה יְלָדִים נְמוּכֵי קוֹמָה, הַמַּרְגִּישִׁים אֶת עַצְמָם קְטַנִּים וְלֹא מְעִזִּים אֲפִלּוּ לְהַרְאוֹת בְּרַבִּים כַּמָּה הֵם גְּדוֹלִים.

לִפְעָמִים מַצְחִיק נוֹרָא בַּכִּתָּה לְגַלְגֵּל עַל יֶלֶד כָּזֶה, הַמִּתְחַבֵּא בְּבַיְשָׁנוּת וְחָשׁ עַצְמוֹ קָטָן קָטָן. אָז יֵשׁ לָנוּ הַפְתָּעָה בִּשְׁבִילְכֶם – יֵשׁ הַרְבֵּה מַה לְקַנֵּא בַּנְּמוּכִים. הֵם לֹא פָּחוֹת טוֹבִים, יָפִים וְכִשְׁרוֹנִיִּים מִשְּׁאָר הַיְלָדִים. רְאוּ, לְמָשָׁל כַּמָּה נְמוּכִים שַׂחְקָנֵי כַּדּוּרֶגֶל אוֹ קוֹמִיקָאִים מְפֻרְסָמִים, הַמְשַׁעַשְׁעִים אֶת כֻּלָּם בְּשִׁעוּר קוֹמָתָם.

נִסִּינוּ לִמְצֹא יְלָדִים נְמוּכִים, הַחָשִׁים עַצְמָם דְּחוּיִים בַּכִּתָּה וּמוּכָנִים לְסַפֵּר אֶת סִפּוּרָם בְּגָלוּי, אֲבָל הֵם הִתְבַּיְּשׁוּ. לָכֵן הִבְטַחְנוּ לֹא לְגַלּוֹת אֶת הַשֵּׁם הָאֲמִתִּי וְלֹא לְפַרְסֵם אֶת תְּמוּנָתָם. אֲבָל הַדְּבָרִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים חֲשׁוּבִים מְאֹד, בִּמְיֻחָד לְאֵלֶּה בֵּינֵיכֶם, הַחוֹשְׁבִים לְעַצְמָם שֶׁלִּהְיוֹת נָמוּךְ זֶה מַצְחִיק וּמְכֹעָר. אָז כְּדַאי לָכֶם לִפְתֹּחַ אֹזֶן וְלִשְׁמֹעַ מַה מַּרְגִּישׁ בַּלֵּב יֶלֶד נָמוּךְ, שֶׁכֻּלָּם לוֹעֲגִים לוֹ. אוּלַי אַחַר כָּךְ יַעַזְרוּ הַגְּבוֹהִים שֶׁבֵּינֵיכֶם גַּם לָהֶם לְהַרְגִּישׁ קְצָת יוֹתֵר גְּבוֹהִים.

"אֲנִי לֹא אוֹהֵב לִהְיוֹת נָמוּךְ", אוֹמֵר דָּנִי בֶּן הַתֵּשַׁע, "יְלָדִים בַּכִּתָּה צוֹחֲקִים עָלַי". אִמּוֹ מְסַפֶּרֶת, שֶׁכְּבָר פָּנְתָה לַמּוֹרָה, שֶׁנִּסְּתָה לְשַׁלְּבוֹ בַּחֶבְרָה, אַךְ לְלֹא הַצְלָחָה. "אֲנִי לֹא רוֹצֶה", אוֹמֵר דָּנִי, "כָּל הַזְּמַן זוֹרְקִים לִי הֶעָרוֹת. אָז לֹא צָרִיךְ, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ טוֹבוֹת". אִמּוֹ מְסַפֶּרֶת שֶׁפַּעַם אֲפִלּוּ אִרְגְּנָה מְסִבָּה לְיַלְדֵי הַכִּתָּה, אַךְ רַבִּים לֹא הִגִּיעוּ. דָּנִי עוֹד יוֹתֵר נֶעֱלַב וּמֵאָז לֹא מְנַסֶּה אֲפִלּוּ לִיצֹר קְשָׁרִים.

אֵיךְ מַרְגִּישׁ יֶלֶד נָמוּךְ, כַּאֲשֶׁר כָּל הַכִּתָּה צוֹחֶקֶת עָלָיו? "בַּהַתְחָלָה זֶה נוֹרָא מַפְרִיעַ", מְסַפֵּר אָבִי בֶּן הָעֶשֶׂר. "אֲבָל הַיּוֹם כְּבָר לֹא אִכְפַּת לִי. יֵשׁ לִי כַּמָּה חֲבֵרִים טוֹבִים וְהַשְּׁאָר לֹא מְעַנְיְנִים אוֹתִי". הַאִם זוֹ גַּם אַשְׁמָתְךָ, שֶׁצּוֹחֲקִים עָלֶיךָ? הוּא מְהַסֵּס, חֲצִי מַסְמִיק. "אֲנִי לֹא חוֹשֵׁב. אוּלַי קְצָת. אֲנִי לֹא מַרְגִּישׁ נוֹחַ בַּחֶבְרָה. כָּל הַזְּמַן נִדְמֶה לִי שֶׁצּוֹחֲקִים עָלַי מֵאֲחוֹרֵי גַּבִּי". אָז לָמָּה לֹא תְּנַסֶּה לִהְיוֹת כְּמוֹ כֻּלָּם? הוּא מַרְאֶה בְּיָדָיו תְּנוּעָה שֶׁל חֹסֶר אוֹנִים, וְאַחַר כָּךְ מוֹסִיף: "זֶה לֹא תָּלוּי רַק בִּי".

לֹא תָּמִיד זֶה כָּךְ. קְחוּ אֶת גָּנִי בֶּן הַ־12 לְדֻגְמָה. הוּא מְשַׂחֵק כַּדּוּרֶגֶל הֲכִי טוֹב בְּכִתָּתוֹ, יֵשׁ לוֹ מְלֹא חֲבֵרִים וּכְבָר הָיְתָה לוֹ אֲפִלּוּ חֲבֵרָה עַל בֶּאֱמֶת. "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי נָמוּךְ", הוּא אוֹמֵר וְצוֹחֵק, "אָז מָה? בַּהַתְחָלָה צָחֲקוּ עָלַי, אֲבָל הֶרְאֵיתִי לָהֶם שֶׁאֲנִי יָכוֹל לִצְחֹק עֲלֵיהֶם בַּחֲזָרָה, עַל דְּבָרִים אֲחֵרִים שֶׁלִּי יֵשׁ וְלָהֶם אַיִן". מָה אַתָּה מַצִּיעַ לִילָדִים נְמוּכִים לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְהִשְׁתַּלֵּב בַּחֶבְרָה? "קֹדֶם כֹּל לְדַבֵּר עִם הַרְבֵּה בִּטָּחוֹן וּבִכְלָל לֹא לְפַחֵד לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּה. אִם מִתְנַהֲגִים כְּמוֹ כֻּלָּם וְלֹא מִתְבּוֹדְדִים, אֵין שׁוּם סִבָּה שֶׁיִּצְחֲקוּ עֲלֵיהֶם. אָז מָה אִם יֵשׁ יְלָדִים נְמוּכִים? אוּלַי הֵם עוֹד יִגְבְּהוּ כְּשֶׁיִּגְדְּלוּ. צָרִיךְ לְהַרְגִּישׁ עַל הַגֹּבַהּ, זוֹ כָּל הַחָכְמָה".

"בִּשְׁכוּנָה שֶׁלִּי יֵשׁ לִי הָמוֹן חֲבֵרִים נִפְלָאִים גְּבוֹהִים וּשְׁמֵנִים, רָזִים, נְמוּכִים, מִשְׁקָפוֹפְרִים, גִּ'ינְגִ'ים. יֵשׁ גַּם נוּדְנִיקִים, יֵשׁ כָּאֵלֶּה עִם גֶּשֶׁר עַל הַשִּׁנַּיִם, יֵשׁ כָּאֵלֶּה עִם שִׁנַּיִם בַּחוּץ. יֵשׁ עִם עֵינַיִם חוּמוֹת, כְּחֻלּוֹת, עִם שֵׂעָר חָלָק אוֹ מְאֹד מְאֹד מְתֻלְתָּל, עִם פּוֹנִי אָרֹךְ שֶׁנּוֹפֵל לָהֶם עַל הָעֵינַיִם, וְכָל אֶחָד מֵהֶם הוּא מְיֻחָד מְאֹד אֲבָל כֻּלָּם יַחַד הֵם הַחֲבֵרִים שֶׁלִּי וְעַל כָּל אֶחָד מֵהֶם אֲסַפֵּר כָּאן בְּנִפְרָד". כָּךְ פּוֹתַחַת צְפִי שָׁבִיט אֶת הַקַּלֶּטֶת הַחֲדָשָׁה שֶׁלָּהּ "הַחֲבֵרִים שֶׁלִּי", שֶׁיָּצְאָה בְּיָמִים אֵלֶּה לַחֲנֻיּוֹת. בַּקַּלֶּטֶת הִיא מְסַפֶּרֶת עַל כָּל מִינֵי יְלָדִים שֶׁלֹּא כָּל כָּךְ מַרְגִּישִׁים נוֹחַ בַּחֶבְרָה. שִׁירִים כְּמוֹ "הַיַּלְדָּה הַשְּׁמֵנָה", "הַמַּסְמִיקָה", "הַיֶּלֶד הַמְגַמְגֵּם", "גִּ'ינְגִ'י" וְ"הַיֶּלֶד הַנּוֹשֵׁךְ". יֵשׁ בַּקַּלֶּטֶת שֶׁל צְפִי שִׁירִים וְסִפּוּרִים גַּם מַצְחִיקִים וְגַם עֲצוּבִים עַל יְלָדִים מִכָּל הַסּוּגִים.

בֵּין הַשִּׁירִים הָרַבִּים יֵשׁ כַּמּוּבָן גַּם הַשִּׁיר "הָיִיתִי הַיֶּלֶד הֲכִי קָטָן בַּכִּתָּה" (מֻכָּר לָכֶם מֵאֵיזֶשֶׁהוּ מָקוֹם):

הָיִיתִי הַיֶּלֶד הֲכִי קָטָן בַּכִּתָּה
הֲכִי קָטָן בַּשִּׁעוּר
וַהֲכִי קָטָן בַּהַפְסָקָה
בְּסוֹף הַשָּׁנָה כְּשֶׁהָיוּ מְצַלְּמִים
וַאֲנִי הַנָּמוּךְ
תָּמִיד עוֹמֵד בְּסוֹף הַיְלָדִים
עַל אַרְגַּז הַפּוּךְ
הַיְלָדִים הַגְּבוֹהִים עוֹמְדִים בְּשׁוּרָה
וּפִתְאֹם אֲנִי מֶטֶר וְעֶשְׂרָה
רֹאשִׁי נוֹגֵעַ בַּחֲגוֹרָה שֶׁל הַמּוֹרָה.
בַּלַּיְלָה הָיִיתִי בּוֹכֶה לִי בְּתוֹךְ
הַשְּׂמִיכוֹת
אֱלֹהִים, עֲשֵׂה שֶׁלֹּא יַסְתִּירוּ לִי
וְשֶׁאוּכַל לִרְאוֹת.
אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁמִּישֶׁהוּ לְמַעְלָה שָׁמַע
אֶת הַדְּבָרִים
כִּי עַכְשָׁו אֲנִי כְּבָר בֶּן שֶׁבַע
וְגַם מֶטֶר וְעֶשְׂרִים.

עֹפֶר פֶּטֶרְסבּוּרג

תיק סגור

תקציר הפרק הקודם: בלה מתבקשת למסור, בעת חקירת המשטרה, את שמות כל אלה שביקרו בימים האחרונים בביתה

פרק 39:

הוריו של רונן אינם מאמינים לו שהוא היה בבית החולים

כשנפרדה בלה מן השוטר, העיפה מבט למקום שבו ישבה קודם לכן שושי. שושי לא התעכבה במקום זמן רב. היא מסרה את הפרטים על בנה שנעלם ומיהרה לחזור הביתה. היא נהגה במהירות, ורק בנס נמנעה התנגשות בינה ובין ג'יפ שבא מימין. "מזל שאין כאן שוטר", חלפה מחשבה במוחה של שושי, והיא המשיכה לנסוע במהירות.

"ראיתם את זה?" התנשם יוסף מורחי, חיוור ומבוהל, "ממש מטורפת" הוא עצר את הג'יפ, כדי שרונן יוכל לרדת. רונן, המום ממה שראה, המשיך עוד רגע לשבת לצדה של נעמי.

"אתה יורד כאן, חביבי, לא?" וירז אותו יוסף מורחי. ומלכה ורסנו, שישבה ליד הנהג, קראה לעברו: "תודה לך בעד הכל, רונן, באמת תודה".

הג'יפ החל לנסוע ונעמי, שישבה במושב האחורי, סובבה את ראשה אחורנית, שתוכל להמשיך ולראותו.

הוא לא חדל לרוץ עד שהגיע לבניין שבו גר. דלת הכניסה לבניין היתה פתוחה והוא נבלע במעלית. הוא פתח את הדלת המפתח שלו.

שושי מיהרה לעברו: "רונן!" צעקה בקול שהתערבבו בו שמחה וזעם. שלומיק התפרץ בכעס: "את לא תחבקי אותו עכשיו, לכי טלפני למשטרה שהוא הגיע" "הוא הבן שלי, ואתה לא תגיד לי מה לעשות".

רונן נסוג לאחור ופנה לעבר החדר שלו. "עמוד! אתה לא הולך לשום מקום! איפה היית היום?"

"ב...בית־חולים".

"מה עשית בבית־חולים?" סינן שלומיק מבין שיניו.

"תעזוב אותו. הוא משקר מפחד" הטיחה שושי בבעלה, "לי הוא יספר את האמת. איפה היית היום רונן?"

"הייתי בבית־החולים", חזר רונן על מה שאמר קודם.

"תמציא משהו אחר", האדימו פניה של שושי.

"אני לא ממציא כלום".

"שאלתי אותך, מה עשית בבית־החולים?" החזיר שלומיק לעצמו את שבט החקירה.

"הבאתי לשם חבר".

"דווקא אותך שלחו ללוות חבר לבית־החולים? שמעתי שאפילו לא הגעת לבית־הספר היום. לאן הלכת בבוקר?"

"אולי תגיד לנו איך קוראים לחבר הזה ומה קרה לו..."

"קוראים לו אביגדור, ועקץ אותו נְדַל ארסי".

"תפסיק לבלבל את המוח עם הסיפורים האלה", אמרה שושי.

שלומיק הניח יד כבדה על כתפיו של רונן: "אנחנו נברר את האמת, רונן. יש לך עשר דקות להתרחץ ולהחליף בגדים. אנחנו נוסעים לבית־החולים".

סוף

דורית אורגד

טַלִי

שְׁמִי מוֹטִי.
אֲנִי לוֹמֵד בְּכִתָּה ד'.
אֵינֶנִּי אוֹהֵב בָּנוֹת.
יוֹתֵר לֹא אֲסַפֵּר לָכֶם.
– מַדּוּעַ?
בְּעַצְמְכֶם תָּבִינוּ.

כָּל הָעִנְיָן הִתְחִיל בָּזֶה, שֶׁהַמּוֹרָה הִצִּיעָה לָנוּ לְהִתְכַּתֵּב עִם יַלְדֵי כִּתָּה ד' אַחַת בִּירוּשָׁלַיִם (בְּמִסְגֶּרֶת הַנּוֹשֵׂא "הַכְּתָב וְהַמִּכְתָּב". כָּךְ אָמְרָה).

אוֹתָנוּ הִסְכַּמְנוּ, כַּמּוּבָן.

הַמּוֹרָה הֵבִיאָה לָנוּ אֶת רְשִׁימַת הַיְלָדִים שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם וְהִצִּיעָה לָנוּ לַעֲשׂוֹת הַגְרָלָה – מִי יִכְתֹּב לְמִי.

הִסְכַּמְנוּ. כֻּלָּנוּ קְצָת הִתְרַגַּשְׁנוּ.

הֶעֱלֵיתִי פֶּתֶק מְקֻפָּל מִתּוֹךְ הַקְּעָרָה, שֶׁהֶעֱבִירָה הַמּוֹרָה בַּכִּתָּה. יִשַּׁרְתִּי אוֹתוֹ בְּקֹצֶר רוּחַ וּלְעֵינַי הִזְדַּקְּרוּ שְׁתֵּי מִלִּים נוֹרָאוֹת. בַּפֶּתֶק הָיָה כָּתוּב: טַלִי לְבָנִי.

בְּרֶגַע הָיִיתִי בָּטוּחַ, שֶׁטַּלִי הוּא שֵׁם שֶׁל בַּת... הֶאֱצַמְתִּי בְּדָמַי, שְׁכֵנִי לַשֻּׁלְחָן, וְהֵבַנְתִּי, שֶׁכְּבָר הֵצִיץ בַּפֶּתֶק שֶׁלִּי. עַל פָּנָיו הוֹפִיעַ חִיּוּךְ רָחָב – רָחָב. הוּא נִגַּשׁ אֶל מִירִי וְלָחַשׁ לָהּ:

–"תִּרְאִי, אֵיזֶה רֶעַשׁ יַעֲשֶׂה מוֹטִי! הוּא 'הִגְרִיל' בַּת..."

הַיְלָדִים הִתְלַחֲשׁוּ. מִישֶׁהוּ צָחַק. מַשְׁתִּי שֶׁאֲנִי מַסְמִיק. רָצִיתִי לִקְרֹעַ אֶת הַפֶּתֶק הָאָיֹם לִקְרָעִים... אֲבָל לְפֶתַע הֵבַנְתִּי, שֶׁכֻּלָּם מְצַפִּים לָזֶה. הַדָּבָר יִגְרֹם לָהֶם שִׂמְחָה עֲצוּמָה... הֵם יְסַפְּרוּ עַל זֶה לְכָל יַלְדֵי הַשְּׁכוּנָה!... וְלָכֵן, כַּאֲשֶׁר שָׁאֲלָה הַמּוֹרָה לְמִי יֵשׁ הֶעָרוֹת – שָׁתַקְתִּי. כָּל יַלְדֵי הַכִּתָּה הֵצִיצוּ בִּי בְּתִמָּהוֹן: "מַהוּ מוֹטִי מַסְכִּים לִכְתֹּב מִכְתָּבִים לְיַלְדָּה?"

וּמִתִּי פָּנְתָה אֵלַי וְעָשְׂתָה הַעֲוָיָה מַרְגִּיזָה. רָצִיתִי כְּבָר לָקוּם אֵלֶיהָ, אַךְ כְּאוֹתוֹ רֶגַע רָאִיתִי אֶת הַמּוֹרָה שׁוֹלַחַת אֵלַי מַבָּט מְעוֹדֵד וְחִיּוּךְ שֶׁל חִבָּה. חָזַרְתִּי וְיָשַׁבְתִּי עַל מְקוֹמִי.

כָּךְ הִתְחַלְתִּי לִכְתֹּב אֶל טַלִי.

תְּחִלָּה הָיוּ הַמִּכְתָּבִים שֶׁלִּי קְצָרִים. וַאֲפִלּוּ מַרְגִּיזִים. רָצִיתִי שֶׁטַּלִי תִּכְעַס לָהּ וְשֶׁתַּפְסִיק לִכְתֹּב. אַךְ הִיא הָיְתָה עוֹנָה תָּמִיד בַּאֲרִיכוּת, וּבְכָל פַּעַם הָיָה לָהּ עִנְיָן חָשׁוּב לְסַפֵּר לִי.

בְּעַצְמִי לֹא הִרְגַּשְׁתִּי, אֵיךְ נַעֲשׂוּ מִכְתָּבַי אֲרֻכִּים יוֹתֵר וַחֲבִיבִים יוֹתֵר... וְיוֹדְעִים אַתֶּם מַהוּ? כְּשֶׁאֲנִי חוֹזֵר מִבֵּית־הַסֵּפֶר, אֲנִי רָץ תָּמִיד לְתֵבַת הַדֹּאַר... וּכְשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת הַמַּעֲטָפָה שֶׁעָלֶיהָ כְּתַב־הַיָּד הַמְיֻחָד שֶׁל טַלִי, אֲנִי מְמַהֵר לְהָבִיא אֶת הַדֹּאַר הַבַּיְתָה. אִם אֵין מַעֲטָפָה כָּזֹאת כְּתֵבָה, אֲנִי עוֹנֶה לְאִמָּא, הַשּׁוֹאֶלֶת אִם הִגִּיעוּ מִכְתָּבִים, כָּךְ:

– "אֲנִי יוֹדֵעַ? לֹא הָלַכְתִּי לִרְאוֹת..."

אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה לֹא יָפֶה... אֲנִי רַק לֹא יוֹדֵעַ מַדּוּעַ אֲנִי עוֹשֶׂה זֹאת.

בַּשָּׁבוּעַ שֶׁעָבַר שָׁלְחָה לִי טַלִי אֶת תְּמוּנָתָהּ. הִיא עַצְמָהּ הֶחְלִיטָה לַעֲשׂוֹת זֹאת, וְאַף בִּקְּשָׁה לְקַבֵּל אֶת תְּמוּנָתִי, "כְּדֵי לָדַעַת, לְפָחוֹת, אֵיךְ נִרְאֶה הַיֶּלֶד, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּתַב־חַרְטוּמִים שֶׁכָּזֶה...".

נָעִים לִרְאוֹת אֶת טַלִי שֶׁבַּתַּצְלוּם. כָּךְ בְּדִיּוּק תֵּאַרְתִּי אוֹתָהּ לְעַצְמִי: מְחַיֶּכֶת מֵאֹזֶן עַד אֹזֶן, כְּאִלּוּ הַצַּלָּם הָיָה הָאִישׁ הַמַּצְחִיק בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם...

אֵין לִי מַה לְּסַפֵּר עוֹד. רַק דָּבָר אֶחָד: אֲנִי מַפְסִיק לְהִלָּחֵם בִּילָדוֹת. טַלִי הִיא נֶחְמָדָה. וְחוּץ מִזֶּה: גַּם אִמָּא־שֶׁל־כָּל־יֶלֶד הָיְתָה פַּעַם יַלְדָּה...

ירדנה הדס

איור: הנה אורן

על המסך

בילבי חוזרת

איזה כיף, חשבתם לעצמכם פעם בשקט מה קרה לבילבי הג'ינג'ית הכי מפורסמת בקולנוע. אז ככה, בילבי השובבה קיימת. והנה כמו בקסמים. ובמיוחד לחופש הגדול יש סרט חדש חדש מתוק מתוק עם בילבי שלנו. לסרט קוראים "ההרפתקאות החדשה של בילבי" ומבוסס על ספר הנעורים הקלאסי של הסופרת השבדית איסטריד לינדגרן.

בילבי היא התגשמות חלומם של כל ילד וילדה. היא עושה ככל העולה על רוחה ומכייפת כל היום. בעצם למה לא? הרי היא רק ילדה. ומוכשרת באופן בלתי רגיל. יש בה תבונה ותוש הומור וכוחות פיסיים על טבעיים. בסרט שלפנינו בילבי יתומה מאם ומתגעגעת אליה נורא. כשהיא צריכה עזרה, היא מפנה מבט לחור בעננים ודמות אמה נשקפת אליה. היא חיה על אוניה עם אביה הקרבניט מחוללת סערות ומהומות. נפגשת עם ילדים, מחלקת גלידות וממתקים בקיצור בילבי זה יופי יופי של ילדה.

בילבי (תמי ארין) ואביה רב החובל (נין שוק)

את בילבי מגלמת בכשרון רב הילדה תמי ארין שנבחרה לתפקיד מבין 800 מועמדות. התחרות היתה קשה אך תמי היא ללא ספק בילבי האידיאלית. מטבעה היא ילדה שופעת חיים, שובבה ותמודה.

התפקיד בסרט גרם לה התרגשות רבה והיא נהנתה מכל רגע בהסרטה. הכי הכי, להשתולל, להתגלגל לצחוק ולשעשע, זוהי בילבי.

טעמה האישי - להקת ווהם, וויטני יוסטון, משפחת קוסבי וחופשי על הבר. כן כמעט שכחנו היא נורא אוהבת להתלכלך. אבל אסור לשכוח שהיא רק ילדה.

לכו לראות את בילבי בהרפתקאה החדשה תהנו מכל רגע. יופי של סרט. חבל רק שאין דיבוב עברי בסרט, רק תרגום.

איקי שובל

שוקולד מריר מאוד

מאת: חוה חבושי
ציורים נאוה ברזה
סדרת שעת קריאה,
הוצאת מסדה

לא הַכֹּל בְּעוֹלָמָם שֶׁל הַיְלָדִים מָתוֹק, כְּפִי שֶׁאוּלַי מְקֻבָּל לַחְשֹׁב, וְלִפְעָמִים אֲפִלּוּ הַשּׁוֹקוֹלָד מָרִיר מְאֹד.

אַרְבַּעַת הַסִּפּוּרִים בַּסֵּפֶר עוֹסְקִים בְּנוֹשֵׂא הַחֲבֵרוּת, חֲבֵרוּת הַסַּבְתָּא לַעֲמֹד בְּמִבְחָן שֶׁל כְּאֵב וּשְׁכוֹל (נִצָּרִיךְ לָלֶכֶת אֶל גַּיְא); חֲבֵרוּת וְנֶאֱמָנוּת בֵּין יֶלֶד וְיַלְדָּה (שׁוֹקוֹלָד מָרִיר מְאֹד), חֲבֵרוּת הַנּוֹצֶרֶת בֵּין יְרִיבִים בַּלֵּב (הַסּוֹד), וַחֲבֵרוּת וְסוֹבְלָנוּת לַחֲרִיג, לַזָּר (שֵׂעָר קָרֵחַ).

עַל אַף שֶׁהַסֵּפֶר מוֹפִיעַ בְּסִדְרַת "שְׁעַת קְרִיאָה", הַמַּתְאִימָה לִילָדִים הַמַּתְחִילִים לִקְרֹא, הַסִּפּוּרִים עפ"י תָּכְנָם מַתְאִימִים לִילָדִים גְּדוֹלִים יוֹתֵר, בְּנֵי 8–11.

ישורון

